

Herontwikkeling Heuvel 8 te Hoogeloon

Ecologische quickscan

J.F.G. Maassen

Herontwikkeling Heuvel 8 te Hoogeloon

Ecologische quickscan

Datum 9-10-2023

Maassen *ecologisch advies en onderzoek*

Jan Mosmanslaan 23
5237 BB 's-Hertogenbosch
06-12571130
maassen36@ziggo.nl
K.v.K 64413152
btw-id NL001289728826
rek.no NL55 INGB 0003 0208 71

<i>Projectno.</i>	<i>2309-1</i>
<i>Tekst en samenstelling</i>	<i>J.F.G. Maassen</i>
<i>Foto's</i>	<i>J.F.G. Maassen</i>
<i>Foto op omslag</i>	<i>J.F.G. Maassen</i>
<i>In opdracht van</i>	
<i>Wijze van citeren</i>	<i>J.F.G. Maassen, Herontwikkeling Heuvel 8 te Hoogeloon</i>
<i>Contactpersoon</i>	<i>Dhr. G.Bosmans (Crijns Rentmeesters)</i>
<i>Status</i>	<i>Definitief</i>
<i>Datum</i>	<i>9-10-23</i>

© 2023 Maassen Ecologisch Advies en Onderzoek, 's-Hertogenbosch

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van de opdrachtgever zoals hierboven aangegeven en is zijn eigendom. Niets uit deze rapportage mag worden vermenigvuldigd of openbaar gemaakt worden door middel van scanning, druk, internet, fotokopie of andere wijze zonder schriftelijke toestemming van de opdrachtgever Maassen Ecologisch Advies en Onderzoek, noch mag het zonder deze toestemming voor een ander doel gebruikt worden dan waarvoor het vervaardigd is.

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving ten aanzien van de natuurwetgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoeklocatie voor beschermde soorten. Het incidenteel voorkomen van beschermde soorten is echter nooit met zekerheid te voorspellen.

Maassen Ecologisch Advies en Onderzoek is niet aansprakelijk voor vervolgschade, alsmede schade die voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van de werkzaamheden of andere verstrekte gegevens. De opdrachtgever vrijwaart Maassen Ecologisch Advies en Onderzoek voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Inhoud

1	Inleiding	9
	1.1 Aanleiding	9
	1.2 Doelstelling	9
	1.3 Toetsingskader	9
	1.4 Leeswijzer	10
	1.5 Korte samenvatting van het resultaat	10
2	Het plangebied, beoogde ontwikkeling en ingrepen	11
	2.1 Ligging van het plangebied	11
	2.2 Inrichting en het huidig gebruik van het plangebied	11
	2.3 Beoogde ingrepen en ontwikkelingen	15
3	Wettelijk kader	16
	3.1 Inleiding	16
	3.2 Soortenbescherming	16
	3.3 Gebiedsbescherming	18
	3.4 Beschermde houtopstanden	19
4	Onderzoeksresultaat	20
	4.1 Methodiek	20
	4.2 Gebiedsbescherming	21
	4.2.1 Natura 2000	21
	4.2.2 Provinciale beschermingszones.	23
	4.3 Soortenbescherming	25
	4.3.1 Vaatplanten	25
	4.3.2 Zoogdieren (grondgebonden)	25
	4.3.3 Zoogdieren (vleermuizen)	27
	4.3.4 Vogels	29
	4.3.5 Reptielen, amfibieën en vissen	31
	4.3.6 Ongewervelden	32
	4.4 Bescherming houtopstanden	33
5	Conclusie	34
	5.1 Toetsing aan de Wet natuurbescherming en provinciale regelgeving	34
	5.2 Samenvatting en vervolgstappen	35
6	Voorzorgsmaatregelen, mitigatie en aanbeveling	36
	6.1 Algemene voorzorgsmaatregelen	36
	6.2 Bijzondere voorzorg- en mitigatiemaatregelen	36
	6.2 Aanbeveling en advies	36
7	Bronnen	39
	Bijlage 1 - Toelichting soortenbescherming	41
	Bijlage 2 - Soorten van de Vogelrichtlijn	42
	Bijlage 3 - Soorten van de Habitatrichtlijn	43
	Bijlage 4 - Nationaal beschermde soorten ('andere soorten')	45
	Bijlage 5 - Soorten met een vrijstelling	49
	Bijlage 6 – Werken met een gedragscode	50

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

De initiatiefnemer heeft het voornemen om op adres Heuvel 8 te Hoogeloon een agrarisch bedrijf te saneren om de bouw van een woning mogelijk te maken op een nabijgelegen perceel dat kadastraal geregistreerd staat als Hoogeloon M-41. In het kader van de sanering vindt sloop van bedrijfsbebouwing plaats en opbreken van de verharding rond deze bebouwing. De huidige bedrijfswoning krijgt de bestemming van een burgerwoning en blijft samen met een bijgebouw intact. Een ruim oppervlak rond deze bebouwing verkrijgt een woonbestemming. Het overige vrijgekomen grondgebied wordt samengevoegd bij de achterliggende landbouwgronden, uitgezonderd een strook grond langs de beekloop dat een natuurbestemming krijgt in samenhang met een beekherstel project.

Binnen de wettelijke kaders waarbinnen deze ontwikkeling plaats vindt is ook een ecologisch onderzoek in de vorm van een quickscan flora en fauna vereist om vast te stellen of de voorgenomen ingrepen tot overtredingen van de Wet natuurbescherming of provinciale regelgeving ter bescherming van natuur en landschap kunnen betekenen. Maassen Ecologisch Advies en Onderzoek is aangezocht om deze quickscan uit te voeren.

1.2 Doelstelling

Doormiddel van deze quickscan worden aanwezige beschermde natuurwaarden in beeld gebracht en de mogelijke effecten daarop als gevolg van de beoogde herontwikkeling.

Het doel van dit onderzoek is het vaststellen/uitsluiten van aanwezigheid van beschermde soorten die zijn opgenomen in paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Beoordeeld wordt op welke wijze en in welke mate de beoogde ontwikkeling effect kan hebben op het (mogelijk) voorkomen van beschermde soorten. Aanvullend wordt bepaald of ontwikkelingen effect hebben op beschermde natuurwaarden van nabijgelegen Natura 2000- gebieden en gebieden die behoren tot het Natuurnetwerk Nederland en houtopstanden die op basis van de Wet natuurbescherming en gemeentelijke regelgeving beschermd zijn. Als de beoogde ontwikkeling kan leiden tot negatieve effecten die een overtreding van verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming tot gevolg kunnen hebben, wordt de noodzaak voor een ontheffingsaanvraag beoordeeld en/of doet deze quickscan aanbeveling voor vervolgstappen om overtreding van deze verbodsbepalingen te voorkomen.

1.3 Toetsingskader

Deze quickscan toets aan

- Wet natuurbescherming op de onderdelen
 - Wnb soortenbescherming
 - Wnb gebiedsbescherming
 - Wnb houtopstanden
- Provinciale regelgeving op de onderdelen
 - Natuur Netwerk Brabant
- Gemeentelijke regelgeving op het onderdeel
 - APV-bomenkap

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 worden de inrichting van het plangebied, de ligging van het plangebied in de omgeving en de voorgenomen ingrepen en herontwikkeling beschreven. In hoofdstuk 3 wordt het wettelijk kader geschetst dat de Wet natuurbescherming en de provinciale regelgeving biedt. Hoofdstuk 4 beschrijft in het eerste onderdeel

de uitvoering van het onderzoek en de methoden die hierbij gehanteerd worden. In de volgende onderdelen van dit hoofdstuk worden de gebiedsbescherming en soortenbescherming behandeld. Per gebied en soortgroep wordt behandeld welk effect de ingrepen op beschermde soorten en gebieden kunnen hebben. In hoofdstuk 5 worden de mogelijke effecten die tot een overtreding van de Wet natuurbescherming kunnen leiden op beschermde gebieden en soorten kort samengevat. Aangegeven wordt welke overtredingen van wetsartikelen mogelijk zijn en voor welke ingrepen vervolgonderzoek en/of ontheffing nodig zijn. In hoofdstuk 6 wordt aangegeven welk voorzorg- en mitigatiemaatregelen gewenst zijn om overtredingen te voorkomen.

1.5 Korte samenvatting van het resultaat

Overtredingen van de wet- en regelgeving van de Wet natuurbescherming en de Interim omgevingsverordening NB met betrekking tot de gebiedsbescherming zijn niet aan de orde.

- Met het oog op een niet geheel uit te sluiten aanwezigheid van kleine marterachtigen dienen bij sloop en opruimwerkzaamheden met een goedgekeurde gedragscode gewerkt te worden.
- Als verder de voorzorgsmaatregelen die hoofdstuk 6 vermelden in acht worden genomen, wordt geen overtreding van de Wet natuurbescherming verwacht.

2 HET PLANGEBIED, BEOOGDE ONTWIKKELING EN INGREPEN.

2.1 Ligging van het plangebied

*Fig.1. Ligging van het plangebied (rood gemarkeerd) in de omgeving.
Links (1): locatie Heuvel 8
Rechts(2): nieuwbouwlocatie Heuvel ongenummerd*

Het plangebied is gelegen binnen het buitengebied van de gemeente Bladel op 1 km oostelijk van de bebouwde kom van de woonkern Hoogeloon en ter hoogte van de kleine bebouwingkern Heuvel. De bebouwingkern bestaat uit een mix van agrarische bedrijfsbebouwing en vrijstaande burgerwoningen omgeven door gevarieerde groenstructuren. Buiten de bebouwingstructuren bestaat het landschap uit een tamelijk grootschalig open agrarisch landschap met verspreid staande kleinere houtopstanden en grotere bospercelen. Langs de westrand van het plangebied stroomt de beek de Kleine Beerze die ten noorden van de openbare weg Heuvel een meanderende loop en een natuurlijke inrichting heeft verkregen en in wettelijke zin een uitloper is van Natura 2000-gebied Kempenland-West. Ter hoogte van plangebied gaat deze over in een rechtgetrokken waterloop die vrijwel rechtstreek grenst aan landbouwgronden en als Ecologische verbindingszone alleen onder het Natuur Netwerk Brabant valt.

De beekloop van de Kleine Beerze noord van de openbare weg Heuvel

Beekloop ter hoogte van het plangebied.

2.2. Inrichting en huidig gebruik van het plangebied

Het plangebied bestaat uit twee gebiedsdelen: het erf en grondgebied behorend tot adres Heuvel 8, hier nader aan te duiden als “plangebied Heuvel 8”, en een oppervlak landbouwgrond iets verdere oostelijk gelegen langs de openbare weg Heuvel dat hier aangeduid wordt als “plangebied Heuvel ongenummerd”.

Plangebied Heuvel 8

Bomenrij op naburig terrein

Langgevelboerderij

Dit plangebied is iets verwijderd gelegen van de hoofdweg Heuvel en aan de noord- en oostkant geheel omgeven door kleinschalige erven met veel groen. Opvallend is de bomenrij met bomen (zomereiken en een lindeboom en populier) van een monumentale omvang en ouderdom op naburig terrein aan de oostgrens van het plangebied. Dit terrein dat gelegen is achter de naburige woning, biedt voor beschermde soorten die gebonden zijn aan een kleinschalig agrarisch landschap een interessante half natuurlijk inrichting. De aangegeven noordgrens van het plangebied ligt zonder direct waarneembare fysieke afscheiding op de achterliggende landbouwgronden. Langs de gehele westrand grenst het plangebied aan de stroom van de beek de Kleine Beerze. Na een laatste meander ter hoogte van het erf vervolgt de beek verder in zuidelijke richting een rechtgetrokken loop door open agrarisch gebied.

De bebouwing op het erf die behouden blijft bestaat uit een langgevelboerderij en een klein stenen bijgebouw met een zolderruimte. De overige bebouwing bestaat uit de bedrijfsbebouwing die voor sloop in aanmerking komt. Het grootste gebouw op het erf en als bedrijfsbebouwing bestemd voor sloop, is een grote en relatief moderne melkveestal die tekenen van verval toont. De dakbekleding van de stal bestaat uit versleten asbest golfplaten zonder onderliggende isolatiebekleding of dakbeschot. Opvallend is het plankwerk van de achtergevel dat veel kieren toont. De zijgevels bevatten lage stenen ondermuren met daarboven open vensters waardoor de binnenruimte in directe verbinding staan met de buitenlucht. De stalruimte bevat veel losse inventaris en wekt daardoor een rommelig indruk. Buiten deze hoofdruimte is er een kleinere afgescheiden melkruimte aanwezig met een nog intacte technische installatie voor het melken van vee.

Binnenruimte grote veestal

De overige bedrijfsgebouwen betreffen een open veldschuur waaraan een kleine stenen schuur is gekoppeld. Beide gebouwen bevatten een dakbekleding van ijzeren golfplaten zonder isolatiebekleding of dakbeschot. De veldschuur verkeert in een zeer slechte bouwkundig staat, waarbij het dak gevaarlijk doorbuigt en deels is ingestort. De schuur is momenteel wel geheel in gebruik voor stalling van landbouwmachines en voertuigen. De stenen schuur die aan de voorgevel is bekleed is met houtwerk, bevat verschillende compartimenten die

ingericht zijn als stalruimte. Ook hier veel tekenen van verval en slechte bouwkundige staat. De gehele binnenruimte biedt een rommelige indruk door de vele zaken die hier opgeslagen zijn of rondslingeren.

Veldschuur

kleine stenen schuur

Rond deze bebouwing zijn veelsoortige verhardingen aanwezig zoals betonklinkers, stoeptegels, betonnen platen en gestort beton. Tevens zijn er 2 betonnen voederkuilen aanwezig. Een van de voederkuilen bevat nog en restant kuilgras dat geheel tot compost is vergaan. Hoewel het erf over het algemeen een ordelijk en een goed onderhouden indruk maakt, zijn er achter de grote stal wat rommelige hoekjes aanwezig met gedumpte steenhopen, onkruidbegroeiingen en stortbergen aarde. De landbouwgronden achter het erf bestaan voor het grootste oppervlak uit cultuurgrasland dat arm is aan kruiden en gedomineerd wordt door Engels raaigras, en voor een kleiner oppervlak uit akkerland dat in gebruik is voor aardappelteelt. De aangrenzende beekoever bevat een verruigde grasbegroeiing. Ter hoogte van het erf is deze oever begroeid met een hoge houtopstand.

Betonvloer

Voederkuil

De erfbegroeiing bestaat voornamelijk uit een mix van hoog uitgegroeide sierstruiken (veel conifeer) en natuurlijke houtopslag (veel vlier). Als volgroeide boom is een kleine walnotenboom aanwezig. Van de houtopstand binnen de oeverzone van de beek ter hoogte van het erf is niet duidelijk in hoeverre deze binnen de aangegeven begrenzing van het plangebied valt. Rond de bebouwing zijn er oppervlakken kruidrijk verschaald grasland die als gazon worden beheerd. Rond de stallen domineren nitrofiële begroeiingen van ruige onkruiden die zich veelal ontwikkelen als gevolg van een hoge bemestingsdruk.

Erfbegroeiing

Onkruiden

Grasland

Rechts beek met oeverzone; links aardappelakker

Plangebied Heuvel ongenummerd

Dit plangebied bestaat uit een oppervlak landbouwgrond gelegen op een groter perceel landbouwgrond. Het gehele perceel is recent in gebruik geweest voor de maisteelt en toonde ten tijde van het veldbezoek een onbegroeide bodem met maisstoppels.

Perceel gezien vanuit het achterliggende bos

Het achterliggende bos

Aan weerszijde van het perceel liggen de erven van de naburige woningen. Aan de westkant ligt tussen erf en perceel een deels geasfalteerd toegangspad naar achterliggend bos. Dit gerijpt bos bestaat voornamelijk uit zomereiken en grove dennen van een volgroeide omvang. De onderbegroeiing toont met soorten als maagdenpalm en (opvallend) hangende zegge een sterk cultuuraspect. Aan de kant van openbare weg wordt het perceel met een kleine droge greppel afgescheiden van de wegberm. Als wegbomen staan op de berm drie schamele bomen, waaronder twee berken, aangeplant.

2.3 Beoogde ingrepen en ontwikkelingen.

Fig2. Locatie heuvel 8. De rode lijnen geven de omkadering weer van het aangegeven plangebied weer. De te slopen bebouwing is geel omkaderd. Het blauwe vak verkrijgt in het kader van de herontwikkeling een woonbestemming, waarbij de bedrijfsbestemming vervalt. De agrarische bestemming blijft buiten het woonvlak gehandhaafd, uitgezonderde een zone langs de beek.

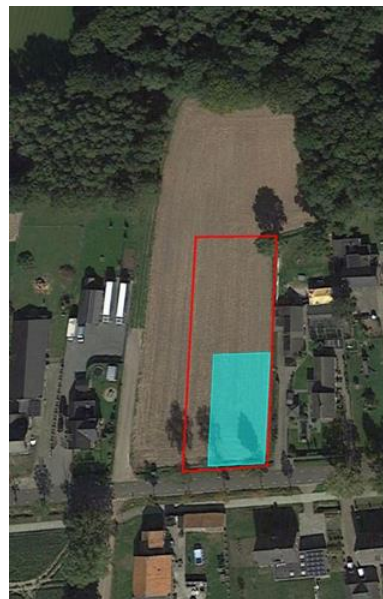

Fig.3 Locatie Heuvel ongenummerd. De rode lijnen geven de omkadering weer van het aangegeven plangebied. Het blauwe vlak verkrijgt een woonbestemming waarbinnen de nieuwbouw wordt gerealiseerd. De rest van het perceel verkrijgt de bestemming "groen".

De beoogde ontwikkeling op locatie Heuvel 8 betreft de sanering van het melkveebedrijf, waarbij de bedrijfsbebouwing die uit een grote melkveestal, veldschuur en een kleinere stenen schuur bestaat, gesloopt worden. Tevens wordt alle verharding rond deze bedrijfsbebouwing verwijderd. Gehandhaafd blijft de huidige bedrijfswoning en een bijgebouw. Een strook grond langs de beek de Kleine Beerze die langs de westkant van het plangebied en erf stroomt wordt overgedragen aan het waterschap voor natuurontwikkeling. Momenteel maakt deze strook grond deel uit van waterbergingsgebied en wordt door het Natuurbeheerplan Noord-Brabant als NNB- Ecologische verbindingszone aangemerkt. Het plangebied bevat geen substantiële houtbegroeiingen die geamoveerd dienen te worden om de ontwikkeling mogelijk te maken. Hooguit dienen verspreidstaande erfbegroeiingen die voornamelijk uit hoog uitgegroeide sierstruiken en jonge houtopslag bestaan, verwijderd te worden. Na uitvoering van de sloopwerkzaamheden krijgt een deel van het vrijgekomen grondgebied een woonbestemming en een ander deel wordt bij de achterliggende landbouwgronden getrokken. Verwacht kan worden dat de groene richting aan de nieuwe situatie aangepast wordt. Een zone langs de beek wordt eigendom van het Waterschap die hier een beekherstelplan wil uitvoeren, waarbij nieuwe beekmeanders worden aangelegd en een passende groene natuurlijk inrichting wordt gerealiseerd.

De sloop van genoemde bedrijfsbebouwing op locatie Heuvel 8 dient wettelijk de bouw van een nieuwe woning mogelijk maken op een deel van een ongenummerd perceel van aan de noordkant van de openbare weg Heuvel op de korte afstand van 0,4 km oostelijk van Heuvel 8. Dit perceel is momenteel geheel in gebruik als akkerland en bevat geen natuurlijke elementen die verwijderd dienen te worden om de bouwplannen mogelijk te maken. Een deel van het aangegeven plangebied verkrijgt een woonbestemming en waarbinnen het bouwvlak ligt waarop de nieuwe woning wordt gerealiseerd. Voor de rest van dit plangebied wordt de eis gesteld dat een passende landschappelijk groene inrichting wordt gerealiseerd.

3. WETTELIJK KADER

3.1. Inleiding

Op 1 januari 2017 is de nieuwe Wet Natuurbescherming van kracht geworden. Deze wet vervangt 3 wetten: de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en Faunawet. Zowel in de voorgaande als nieuwe wetgeving zijn de nationale natuurwetgeving en internationale richtlijnen en verdragen verankerd, zoals Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn, Wetland-Convention, Conventie van Bern, Cites en Verdrag van Ramsar. De wet is opgesplitst in de bescherming van soorten (soortbescherming) en bescherming van gebieden (gebiedsbescherming).

3.2 Soortenbescherming

Bij de Wet Natuurbescherming gelden een aantal verbodsbepaling ter bescherming van planten- en diersoorten (zie bijlage). De wet kent twee beschermingsniveaus waarbij drie categorieën beschermde soorten worden onderscheiden.

- Europees beschermde soorten volgens de Vogelrichtlijn
- Europees beschermde soorten volgens de Habitatrichtlijn.
- Nationaal beschermde soorten.

Europees beschermde soorten

Het zwaarst beschermingsniveau gelden de Europees beschermde soorten. De bescherming van vogels is op Europees niveau geformaliseerd doormiddel van de Vogelrichtlijn en die van de overige soortgroepen doormiddel van de Habitatrichtlijn. De Europese bescherming middels de Habitatrichtlijn beschermt voornamelijk soorten van de Habitatrichtlijn bijlage IV. Dit betreffen o.a. alle vleermuissoorten die in Nederland en Europa inheems zijn. Op deze soorten is het beschermingsregime van § 3.2 van de Wet natuurbescherming van toepassing.

Nationaal beschermde soorten (“andere soorten”)

Op deze soorten (zie bijlage 4) is het beschermingsregime van § 3.3 van de Wet natuurbescherming van toepassing. Voor nationaal beschermde soorten geldt een zwakker beschermingsregiem en er kan per provincie en per soort vrijstelling verleend worden voor ingrepen die betreffen ruimtelijke ontwikkeling en bestendig beheer en onderhoud. Voor alle inheemse diersoorten, beschermt of onbeschermd, geldt de zorgplicht. De zorgplicht wil zeggen dat men deze niet onnodig mag doden, verwonden of beschadigen.

Bescherming verblijfplekken

Ook verblijfplaatsen van soorten uit beide categorieën die als “vast” kunnen worden aangemerkt zijn beschermd en worden aangeduid als jaarrond beschermde verblijfplekken. Deze bescherming geldt alleen de vaste verblijfplaatsen van vogels en zoogdieren. Een vaste verblijfplek betreft een verblijfplek waarnaar een dier regelmatig terugkeert en niet slechts éénmalig voor een specifieke functie gebruikt wordt, zoals de nesten van de meeste vogels. Voor soorten die onder de Vogelrichtlijn vallen zijn er verschillende gradaties in beschermingsniveau, afhankelijk hoe kwetsbaar de instandhouding van de soort is in relatie tot gebruik van de vaste verblijfplek (zie hoofdstuk 3.3). In samenhang met de verblijfplek wordt ook de leefomgeving beschermd zover deze van belang is om het functioneren van de verblijfplek mogelijk te maken. Voor jaarrond beschermde verblijfplekken en functionele leefomgeving van soorten die onder de Habitatrichtlijn en Vogelrichtlijnen vallen is respectievelijk artikel 3.5 lid 4 en artikel 3.1 lid 2 van toepassing en geldt een verbod om de verblijfplekken en functioneel leefgebied te verstoren. De wet beschermt jaarrond beschermde verblijfplekken van nationaal beschermde soorten volgens artikel 3.10 lid 1b. Bij deze categorie is, evenals bij vogels waarvan de nestplekken niet jaarrond beschermd zijn, het verbod tot opzettelijke verstoring, en daarmee de bescherming van de functionele leefomgeving, niet van toepassing.

Beschermingsregiem soorten vogelrichtlijn §3.1 Wnb	Beschermingsregiem soorten Habitatrichtlijn §3.2 Wnb	Beschermingsregiem andere soorten §3.3 Wnb
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden om soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden om soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art 3.5 lid 3 Het is verboden om eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen en te rapen.	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Ontheffingsplicht

Onder de Wet natuurbescherming is niet altijd een ontheffing nodig bij handelingen met gevolgen voor beschermde plant- en diersoorten. Vaak kunnen maatregelen getroffen worden zodat verbodsbepalingen niet worden overtreden, zoals de werkzaamheden uitvoeren buiten de kwetsbare periode, het aanpassen van de werkvolgorde of de werkzaamheden faseren in ruimte en tijd. In sommige gevallen kan er gebruik gemaakt worden van vrijstelling. Een vrijstelling is een uitzondering op een wettelijk verbod, die wordt vastgelegd voor een van tevoren bepaalde categorie van gevallen. Een toegepaste vorm van vrijstelling is onder meer door het werken met een door het ministerie van LNV goedgekeurde gedragscode. Vrijstelling doormiddel van een goedgekeurde gedragscode geldt voor alle vogelsoorten en nationaal beschermde soorten, zowel voor werkzaamheden in het kader van bestendig beheer en onderhoud als voor werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting en ontwikkeling (een verschil met voorgaande wetgeving van de Flora- en faunawet).

Als dergelijke garanties niet kunnen worden gegeven moet men afhankelijk van de soort en ingreep ontheffing aanvragen van artikelen geformuleerd in de Vogelrichtlijn (§3.1 Wnb), of Habitatrichtlijn (§ 3.2 Wnb) of het beschermingsregiem “Andere soorten” (nationaal beschermde soorten) (§3.3 Wnb).

In tegenstelling met de voorgaande Flora en Faunawet is de bescherming in mindere mate individueel en dient bij de ontheffingsaanvraag de staat van instandhouding van de gehele populatie meer in aanmerking genomen te worden.

Een ontheffingsaanvraag wordt o.a. beoordeeld op de volgende punten:

- aanwezigheid van aanvaardbare alternatieve mogelijkheden
- aanwezigheid van een wettelijk belang
- de staat van instandhouding van de soort en behoud van functionaliteit van de verblijfplek.

Het wettelijk belang betreft, afhankelijk van de status van de soort, een Nationaal wettelijk belang (Vrijstellingsbesluit) of een Europees wettelijk belang (Habitatrichtlijn of Vogelrichtlijn). Deze wettelijke belangen hebben o.a. betrekking op de openbare veiligheid, volksgezondheid, veiligheid luchtvaart en bescherming van flora en fauna.

Zorgplicht

In de Wet natuurbescherming is in artikel 1.11 een zorgplicht opgenomen:

Iedereen dient voldoende zorg in acht te nemen voor de in het wild levende dieren en planten, en ook voor hun directe leefomgeving. De zorg houdt in ieder geval in dat eenieder die weet of kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd om die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

De zorgplicht geldt altijd, en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er ontheffing of vrijstelling is verleend.

3.3 Gebiedsbescherming

De gebiedsbescherming onderscheidt twee typen beschermde natuurgebieden

- **Europees beschermde gebieden (Wet natuurbescherming §2.1 t/m §2.5.)** De gebieden die op Europees niveau een bescherming genieten en aangewezen zijn in het kader van de Habitatrichtlijn (HR), Vogelrichtlijn (VR) en Verdrag van Ramsar (wetlands). Deze gebieden vallen onder de noemer van **Natura 2000** en betreffen gebieden van grote ecologische waarde. Deze gebieden zijn beschermd middels de Wet natuurbescherming §2.1 t/m §2.5.
- **Nationaal/provinciaal beschermde gebieden (provinciale omgevingsverordening).** Dit zijn natuurgebieden en verbidingsstructuren die op landelijke basis zijn ingesteld en vallen onder het **Natuurnetwerk Nederland** (NNN) vallen. Deze natuurgebieden en hun onderlinge verbindingen vormen een samenhangend ecologisch netwerk. De bescherming van deze gebieden is op provinciaal niveau geregeld via de provinciale omgevingsverordeningen.

Europees beschermd gebied (Natura 2000-gebied)

Ook hier genieten de gebieden die onder een Europees beschermingsregime vallen de meest strikte bescherming.

Voor beide categorieën van beschermde gebieden geldt dat activiteiten die een negatief effect hebben op de kwaliteit van de gebieden in het algemeen verboden zijn. Uitgezonderd zijn activiteiten binnen Natura 2000 gebied die uitgevoerd worden in het kader van vastgelegde beheersplannen ten behoeve van Natura 2000 doelen. Een ontheffing wordt alleen verleend als er geen reële alternatieven zijn, de staat van instandhouding van soorten niet in gevaar komt en er sprake is van een groot openbaar belang, dat o.a. de volksgezondheid en openbare veiligheid kan betreffen.

De ontheffingsverlening gaat veelal gepaard onder strikte voorwaarden en beperkingen en er is altijd sprake van een compensatieplicht. Bij Natura 2000 gebied wordt doormiddel van een voortoets beoordeeld of er negatieve effecten verwacht kunnen worden en in hoeverre deze als significant beoordeeld kunnen worden. Bij niet-significante negatieve effecten volgt een "lichte" beoordeling doormiddel van een Verslechteringtoets. Bij significante negatieve effecten wordt de "zwarte" route gevolgd doormiddel van een Passende beoordeling en ADC-toets.

Nationaal en provinciaal beschermd gebied (NNN-gebied)

Het uitgangspunt voor de bescherming van gebieden die vallen onder Natuurnetwerk Nederland is de eis dat de wezenlijke kenmerken en waarden van deze gebieden niet door een ingreep worden aangetast. In of in de directe nabijheid van een NNN-gebied zijn in principe zijn geen ontwikkelingen toegestaan die de 'wezenlijke kenmerken of waarden' aantasten zoals die in het beheerplan zijn vastgelegd. In de Interim omgevingsverordeningen van de provincie 2020 van de provincie is de doelstelling en regelgeving met betrekking tot NNN/NNB-gebied vastgelegd.

Overige provinciale beschermingszones

Voor behoud en versterking van de kwaliteiten van het landelijk gebied zijn door de provincie Noord-Brabant de agrarische structuur en de groenblauwe structuur ingesteld. De groenblauwe structuur bestaat uit de Groenblauwe mantel en het kerngebied Groenblauw.

De Groenblauwe mantel is een buffer tussen het kerngebied Groenblauw met het agrarisch en verstedelijkt gebied. Het kerngebied Groenblauw bestaat uit de ecologische hoofdstructuur (NNN) inclusief de ecologische verbindingzones en de gebieden voor behoud en herstel van watersystemen.

3.4 Bescherming houtopstanden

De Wet natuurbescherming § 4.1. Houtopstanden vervangt de voormalige Boswet, waarbij dezelfde voorwaarden grotendeels gelden. Evenals de Boswet betreft de bescherming in het algemeen houtopstanden buiten de bebouwde kom zover deze een groter oppervlak van 10 are hebben of een rij van meer dan 20 bomen betreffen, geen deel uitmaken van begroeiingen op erven of in tuinen en geen aanplant voor cultuurdoeleinden en houtwinning betreffen. Er geldt een meld- en heraanplant plicht.

4. ONDERZOEKSRESULTAAT

4.1 Methodiek

De quickscan bestaat uit een bronnenonderzoek, een verkennend veldbezoek, een effectenbeoordeling en een toetsing aan de natuurwetgeving en provinciale regelgeving. Op basis van de effectenbeoordeling en toetsing wordt de noodzaak tot vervolgstappen beoordeeld.

Bronnenonderzoek

In het kader van deze quickscan heeft een bronnenonderzoek plaatsgevonden, waarbij is gekeken naar gebiedsgerichte bescherming en mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied en directe omgeving. Er is voor het soortenonderzoek gebruikgemaakt van gegevens van diverse websites, o.a. van de nationale databank (NDFF), kennisdocumenten en diverse verspreidingsatlassen. Voor de gebiedsgerichte bescherming is gekeken naar de ligging van Natuurbeschermingswet-gebieden als Habitat- en Vogelrichtlijngebieden en Natuurnetwerk Nederland (NNN). Daarvoor is o.a. gebruik gemaakt van de website van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en die van de provincie Noord-Brabant. Bron van de NDFF-gegevens die in het verslag vermeld worden is: NDFF - quickscanhulp.nl; d.d. 28-9-2023.

Veldonderzoek

Het veldbezoek werd op 27 – 9 -2023 tussen 11.00 en 12.00 uur en uitgevoerd door dhr. J. Maassen. Tijdens het veldbezoek was het rond de graden 20C, deels bewolkt, droog en vrijwel windstil (wk1). Een weertype dat als zacht najaarsweer getypeerd kan worden.

Tijdens de uitgevoerde veldonderzoeken zijn de aanwezige biotopen in het plangebied vastgesteld. Ook is onderzoek gedaan naar biotopen en natuurwaarden in de directe aangrenzende omgeving waarop ontwikkelingen binnen het plangebied van invloed op kunnen zijn. Aan de hand van de aanwezige biotopen kan worden bepaald of er mogelijk beschermde soorten voorkomen. Naast de biotopen zijn directe en indirecte aanwijzingen opgenomen, die kunnen duiden op het voorkomen van beschermde soorten. Behalve het fysiek aantreffen van exemplaren van soorten is er ook gelet op bijv. holen, uitwerpselen, prooiresten, braakballen, vraat-, loop- en veegsporen. Deze waarnemingen zijn bij de beoordeling betrokken. De aanwezige biotopen zijn vergeleken met de habitateisen van beschermde planten- en diersoorten. Op basis van deze vergelijking is beoordeeld welke van deze soorten in het plangebied kunnen voorkomen. De bevindingen van het veldbezoek en het literatuuronderzoek zijn verwerkt in onderstaande notitie.

Opmerking

De quickscan flora en fauna is een toets van de ecologische potenties van de plangebied en directe omgeving en betreft geen volwaardig specifiek soortenonderzoek. Er zijn in dit onderzoek geen inventarisaties uitgevoerd van soorten en soortgroepen. Een ecologische inventarisatie bestaat uit meerdere veldbezoeken gedurende de voor de soortgroep meest gunstige periode van het jaar.

4.2 Gebiedsbescherming

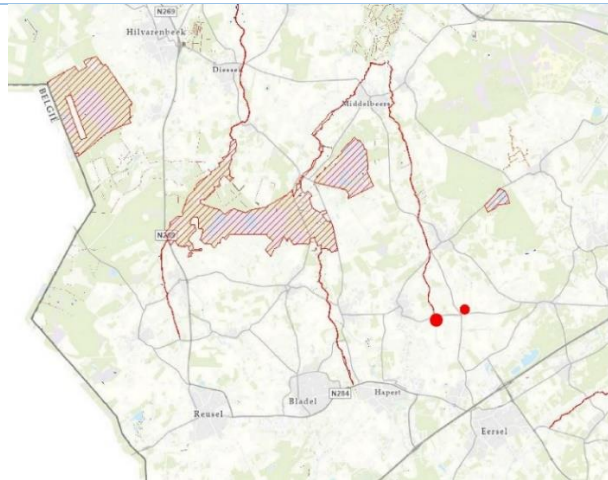
4.2.1 Natura 2000

Ligging

Het dichtst nabije Natura 2000-gebied is Kempenland-West waarvan het grootste oppervlak verspreid binnen 3 grotere gebiedsdelen ten noordwesten van het plangebied ligt. Het meest nabij gelegen gebiedsdeel is een kleiner oppervlak van zwak gebufferde vennen op hemelsbreed 4,3 km noordoostelijke van het plangebied. In noordwestelijke richting is het meest nabije gebiedsdeel op een afstand van hemelsbreed 5,4 km gelegen. De stroom van de beek de Beerze die langs de westrand van het plangebied stroomt is een uitloper van dit Natura 2000-gebied en behoudt deze status tot op korte afstand van 0,034 km noordelijke van het plangebied; verder zuidwaarts en ter hoogte van het plangebied valt de beek uitsluitend onder de NNB-wetgeving.

Fig. Ligging van de plangebied (rode stippen) ten opzichte van Natura 2000 gebied Kempenland-West (rood gearceerd).

*Bron: Bron:
Natuurbeheerplan
Provincie Noord-
Brabant*

Genoemde Natura 2000-gebieden bevatten kwetsbare en stikstofgevoelige natuur van bos, vochtige graslanden, droge en natte heide, hoogveen, zwak gebufferde waters en stromend water. Overige Natura 2000-gebieden liggen op grotere afstanden.

Toelichting wettelijk kader

Externe werking

De Wet natuurbescherming onderscheid naast een directe aantasting, de interne werking, ook een indirecte aantasting door factoren die op afstand van invloed zijn, de zgn. externe werking.

Effecten-beoordeling

De effectenindicator van het ministerie van LNV is hier geselecteerd voor de activiteit woningbouw als meest passende activiteit om de voorgenomen ontwikkeling te kenmerken. De habitattypen en de daaraan gebonden soorten van heiden, bos, graslanden, stuifzanden, zure en zwak gebufferde waters bevinden zich op en dusdanige grote afstand dat effecten met een externe werking op korte afstand daarop geheel uitgesloten kan worden. Wil binnen een kritische afstand liggen de habitattypen en soorten die specifiek gebonden zijn aan het watermilieu van de beek de Kleine Beerze. Dit betreft het habitatype van "Beken en rivieren met waterplanten" en de soorten drijvende waterweegbree (waterplant), beekprik (rondbek) en gevlekte witsnuitlibel. De voorgenomen ingrepen hebben geen directe betrekking op de waterhuishouding en uitgesloten kan worden dat deze tot negatieve effecten leiden die enigszins significant zijn of tot verslechtering leiden van de waterhuishouding binnen Natura 200-gebied. Als gevolg van beëindiging van een agrarisch bedrijf en het opbreken van de inrichting rond het bedrijf (o.a. verharding die opname van regenwater door bodem verhindert en het regenwater met de afgespoelde verontreiniging versneld afvoert richting beek) kan verwacht worden dat de factor verontreiniging in de nieuwe situatie sterk afneemt: uitspoelen van meststoffen en andere verontreiniging via regen- en grondwater vanuit de bedrijfslocatie richting beek wordt gereduceerd en uiteindelijk stopgezet. Ook kan verwacht worden dat de stikstofreductie als gevolg van de sanering van de voormalige melkveehouderij ruime compensatie biedt voor de stikstofuitstoot die van de nieuwe kleinschalige

woonfunctie gaat genereren. Er is geen sprake van versnippering daar alle activiteiten buiten Natura 2000-gebied plaats gaan vinden en geen essentiële verbidingsstructuren aantasten. Noch kan er sprake zijn van verstoring door mechanisch effecten om voorgaande redenen en de voorgenomen ontwikkeling niet zal leiden tot publieksdruk op Natura 2000-gebied.

Uitsluitend kunnen negatieve effecten met een korte externe werking van ene korte duur in de uitvoerende fase verwacht worden als gevolg van de sloopwerkzaamheden. Deze hebben in de eerste instantie betrekking op trillingen, geluids- en lichtverstoring. De effectenindicator laat zien dat juist deze effecten niet van toepassing zijn op het habitatype en soorten die voor de beek relevant en kwalificerend voor het Natura 2000-gebied zijn.

Fig.4 Effecten indicator van het ministerie van Landbouw, Voedselkwaliteit en Natuur geselecteerd op Natura 2000-gebied Kempenland-West en de activiteit woningbouw.

Storingsfactor	Verstoring door mechanische effecten Verstoring door trilling Verstoring door licht Verstoring door geluid Verdroging Verontreiniging Versnippering Opervlakteverlies																
	1	2	7	8	13	14	15	16	17								
Stuifzandheiden met struikhei																	
Zwakgebufferde vennen																	
Zure vennen																	
Beken en rivieren met waterplanten																	
Vochtige heiden																	
Droge heiden																	
Blauwgraslanden																	
Pioniervegetaties met snavelbiezen																	
Beuken-eikenbossen met hulst																	
Eiken-haagbeukenbossen																	
Oude eikenbossen																	
*Hoogveenbossen																	
*Vochtige alluviale bossen																	
Drijvende waterweegbree																	
Kleine modderkruiper																	

■ zeer gevoelig
 ■ gevoelig
 ■ niet gevoelig
 □ n.v.t.
 ... onbekend

Zoals hiervoor aangegeven is wordt als resultaat van de ontwikkeling een reductie van de stikstofuitstoot ten opzichte van de voorgaande situatie verwacht. Echter de wetgever heeft op 2 juli 2022 een drempelwaarde van 0,00 mol N per ha/jaar voor alle activiteiten die als een ruimtelijke ontwikkeling kunnen worden beschouwd ingesteld. Gelet op de ligging van de planlocatie op een zeer korte afstand van een Natura 2000-structuur zal door het bevoegd gezag een Aeriusberekening gevraagd worden om aan te tonen in hoeverre een overschrijding van deze drempelwaarde plaats kan vinden als gevolg van de sloop- en bouwwerkzaamheden.

Conclusie

Negatieve effecten ten gevolge van de projectontwikkeling op Natura 2000-gebied die een verslechtering of meer significante negatieve effecten van meer permanente aard opleveren kunnen op basis van schaal, aard en ligging van de projectontwikkeling geheel uitgesloten worden, waardoor nader onderzoek en toetsing niet noodzakelijk wordt geacht. Mogelijk eist het bevoegd gezag een Aeriusberekening om aan te tonen dat als gevolg van de sloop- en bouwwerkzaamheden de gestelde drempelwaarden van 0,00mol per ha/per jaar niet overschreden wordt.

4.2.2 Provinciale beschermingszones.

Het plangebied ligt binnen de zones voor Behoud en herstel van watersystemen IOV NB §3.2.3 artikel 3.26, Attentiezone waterhuishouding IOV NB § 3.2.3 artikel 3.27 en Landschappelijke waarden in de groenblauwe mantel IOV NB §3.2.4 artikel 3.32. Deze zijn geen onderwerp van deze beoordeling.

NNB-gebied

ligging

Het plangebied Heuvel 8 grenst aan de stroom van de beek de Beerze die met het beheertype N03.01 Beek en Bron. onder NNB-gebied valt. De oostoever van de beek ligt met een smalle zone binnen het plangebied en valt alleen als Ecologische Verbindingszone onder NNB-gebied. Buiten het plangebied aan de noordkant van de openbare weg Heuvel, valt de stroom van de Beek zowel onder NNB-gebied als Natura 2000-gebied, echter is hier niet aangemerkt als Ecologische verbindingzone. Buiten de stroom van de beek zijn de oevergebieden en een deel van de aangrenzende percelen binnen het beekdal uitsluitend als NNB-gebied aangemerkt en vallen niet, zoals de stroom van de beek, onder de Natura 2000-wetgeving. Dit NNB-gebied ligt op een zeer korte afstand noordelijk van het plangebied. Aan dit NNB-gebied is binnen de reikwijdte van het plangebied grotendeels het beheertype van N12.02 Kruiden-en faunairijk grasland toegekend. Op korte afstand noordelijk van het plangebied Heuvel ongenummerd ligt binnen de reikwijdte van het plangebied een bosgebied dat met het beheertype van N16.03 Droog bos met productie onder NNB-gebied valt.

*Fig.4 Ligging ten opzichte van het meest nabije NNB-gebied. Beide delen van het plangebied liggen binnen de rode vlakken.
Groen en oranje: NNB/NNB-gebied
Rood gearceerd: ecologische verbingsstructuur.*

Bron: Natuurbeheerplan Provincie Noord-Brabant

Beleidskader

Interim omgevingsverordening NB §3.2.3 artikel 3.15 en 3.16 Natuur Netwerk Brabant

De Interim omgevingsverordening NB stelt in §3.23 artikel 3.16 lid 1 en 3, dat als een bestemmingsplan gelegen buiten het Natuur Netwerk Brabant leidt tot een aantasting van de wezenlijke ecologische waarden en kenmerken van het Natuur Netwerk Brabant anders dan door de verspreiding van stoffen in lucht of water, negatieve effecten waar mogelijk worden beperkt en de overblijvende, negatieve effecten worden gecompenseerd.

De wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk Brabant zijn vastgelegd in de beheertypenkaart en de ambitiekaart die de kern vormen van het Provinciaal Natuurbeheerplan. De 'wezenlijke waarden en kenmerken' van een gebied in het kader van natuurdoelen en -kwaliteit kunnen als volgt omschreven worden: areaal en processen, de waterhuishouding en waterkwaliteit, bodem, landschapsstructuren (b.v. openheid en beslotenheid) en kwaliteit van zaken als rust, stilte en donkerte.

Interim omgevingsverordening §3.2.3 artikel 3.25 Natuur Netwerk Brabant-Ecologische verbindingzone

Lid 1

Een bestemmingsplan van toepassing op Natuur Netwerk Brabant - ecologische verbindingzone strekt tot verwezenlijking, het behoud en het beheer van een ecologische verbindingzone met een breedte van:

- a. ten minste 50 meter in Stedelijk Gebied en in Verstedelijk Afweegbaar;
 - b. ten minste 25 meter in alle overige gebieden.
- Ecologische verbindingzone

Een bestemmingsplan als bedoeld in het eerste lid stelt regels, om te voorkomen dat het gebied minder geschikt wordt voor de verwezenlijking, het behoud en het beheer van een ecologische verbindingzone, die in ieder geval:

- a. het oprichten van bebouwing beperken;
- b. het aanbrengen van oppervlakteverhardingen of verharde oppervlakten beperken.

Effectenbeoordeling

NNB-Ecologische-verbindingszone

De aangegeven plangebied ligt deels binnen de smalle oeverzone van de beek die als Ecologische verbindingzone onder de NNB- regelgeving valt. Er is geen sprake van oprichten van bebouwing en aanbrengen van verharding binnen een ruime zone langs de beek en daarmee wordt ook geen overtreding van §3.2.3 artikel 3.25 van de Interim Omgevingsverordening verwacht. Om optimaal aan de gestelde regelgeving te voldoen en overtredingen in de toekomst uit te sluiten wordt de strook overgedragen aan het waterschap voor herinrichting en natuurontwikkeling.

NNB-overige gebieden

Buiten de voornoemde ecologische Verbindingszone ligt het plangebied Heuvel 8 buiten overig NNB-gebied. Daar de bestaande verbindingzone blijft gehandhaafd en een nieuwe meer natuurlijke inrichting verkrijgt waardoor de functie versterkt wordt, is er geen sprake kan zijn van inperking van NNB-gebied. Overig NNB-gebied ligt op zeer korte afstand aan de noordkant van de openbare weg Heuvel en bestaat voornamelijk uit graslanden en beekoevers. Ten noorden van locatie Heuvel ongenummerd bestaat het NNB-gebied uit droog productiebos.

De herontwikkeling die de sanering van een agrarisch bedrijf betekent een afname van permanent verstorende invloeden van directe aard ten gevolge van de bedrijfsvoering op dit nabijgelegen NNB-gebieden. Buiten het wettelijk beoordelingskader van NNB-gebied valt de externe werking door toevoer van meststoffen via lucht, oppervlakte-, grond- en regenwater naar het direct aangelegen NNB- gebied. Echter dit is een factor die op direct aangelegen NNB-gebied van grote invloed kan zijn en het wegvallen daarvan als gevolg van de stopzetting van de bedrijfsvoering zeker in rekening gebracht kan worden als een positieve ontwikkeling voor behoud en verbetering van de “wezenlijke waarden en kenmerken” van het NNB- gebied. De invloeden van de directe aard met een korte reikwijdte zoals bodemtrillingen, geluids- en lichtbelasting, kunnen tijdelijk hoog zijn gedurende de sloop- en de bouwwerkzaamheden. Echter deze zijn van een te korte tijdsduur en te kleinschalig om van invloed zijn op de wezenlijke waarden en kenmerken van het NNB-gebied. We dient in de uitvoerende fase de lichtbelasting zoveel mogelijk beperkt te worden door niet in de avond- en nachturen te werken. Bij herinrichting op locatie Heuvel 8 dient naar een lichtplan gestreefd wordt die de functie van de nabijgelegen ecologische verbindingstructuur voor nachtdieren zo weinig mogelijk verstoord.

Conclusie

In de gebruiksfase zal de voorgenomen bedrijfssanering en de daaraan gekoppelde plannen voor beekherstel een positief effect sorteren op nabijgelegen NNB-gebied en de wezenlijke waarden en kenmerken daarvan versterken. Wel dienen voorzorgsmaatregelen genomen om de invloed van lichtbelasting op NNB-gebied zowel in de uitvoerende en de gebruiksfase zoveel mogelijk te beperken. Negatieve effecten van tijdelijke aard kunnen in de uitvoerende fase als gevolg van sloop en bouwwerkzaamheden optreden. Echter gelet op de beperkte schaal en tijdsduur daarvan kan uitgesloten worden dat deze een aantasting van de wezenlijke waarden en kenmerken van NNB-gebied kunnen betekenen. Aantasting van de wezenlijke waarden en kenmerken is niet aan de orde en daarmee geen noodzaak tot vervolgonderzoek.

4.3 Soortenbescherming

4.3.1 Vaatplanten

Bronnenonderzoek en veldwaarnemingen

Binnen de 1 km-straal vermelden de NDFF-gegevens alleen de drijvende waterweegbree als beschermde vaatplant. Naar raadpleging van bekende waarnemingssites is de meest nabije waarneming van deze soort langs de beek op 0,4 km noordelijke van het plangebied gedaan. Binnen 1 tot 10 km-straal worden een aantal soorten vermeld waarvan verwacht kan worden dat deze een herkomst hebben uit zaadmengsels waarmee akkerranden en bermen mee opgefleurd worden of om de natuurontwikkeling te versnellen.

Tijdens het veldbezoek werden binnen het plangebied uitsluitend tuinplanten, algemene graslandplanten, onkruiden en ruigtekruiden waargenomen die men verwachten kan. Tijdens het veldbezoek is de beek ter hoogte van het plangebied afgelopen; de drijvende waterweegbree werd hier niet geconstateerd, noch andere begroeiing onder of op de waterspiegel.

Effectenbeoordeling

Bescherming en voorkomen

Een viertal inheemse plantensoorten zijn strikt beschermd middels bijlage 4 van de Habitatrichtlijn. Deze vaatplanten betreffen de drijvende waterweegbree, kruipend moerasscherm, groenknolorchis en zomerschroeforchis. De drijvende waterweegbree is als habitatrichtlijnsoort landelijk de minst zeldzame vaatplant en komt tamelijk wijdverspreid in de provincie Noord-Brabant voor. De soort is gebonden aan een hoogwaardige zachte waterkwaliteit van vennen en stromend water van kleine beken.

Onder de nationale bescherming vallen 76 soorten vaatplanten waarvan de meeste uiterst zeldzaam zijn. Onder deze beschermingscategorie een hoog aandeel van zeldzame akkeronkruiden die als gevolg van de intensivering van de akkerbouw vrijwel uit het agrarisch landschap verdwenen zijn. In tegenstelling tot de voormalige Flora- en Faunawet zijn door de Wet natuurbescherming niet alle orchideeënsoorten meer beschermd. Onder de nationale bescherming vallen zo'n 8 soorten die allen in de provincie Noord-Brabant uiterst zeldzaam of uitgestorven zijn.

Effecten

Het plangebied biedt niet de specifieke habitatvereisten als b.v. een hoogwaardig watermilieu, moeras en traditioneel graanakkerbeheer om beschermde soorten verwachten. De begroeiing is van een te algemeen soort om bijzondere botanische waarden te verwachten. Natuurlijke en duurzame standplaatsen van beschermde plantensoorten en van andere soorten die enige bijzondere botanische waarden vertegenwoordigen, kunnen ten gevolge van inrichting van het plangebied geheel uitgesloten worden. De beschermde drijvende waterweegbree kan in principe niet binnen het watermilieu van de aangrenzende beek uitgesloten worden; echter deze wordt op deze hoogte dusdanig intensief onderhouden dat deze soort en andere kwetsbare waterplanten weinig kans krijgen.

Conclusie

Negatieve effecten op beschermde plantensoorten en groeiplekken ten gevolge van de voorgenomen ontwikkelingen kunnen uitgesloten worden.

4.3.2 Zoogdieren (grondgebonden)

Bronnenonderzoek en waarnemingen

Bronnenonderzoek

De NDFF-gegevens vermelden binnen de 0-1 km-straal buiten vleermuizen geen Habitatrichtlijnsoorten. Binnen de 1-5 km-straal wordt de bever als enige habitatrichtlijnsoort vermeld.

Uit het middelzware beschermingsregiem van andere soorten waarvoor geen vrijstelling geldt vermelden de NDFF-gegevens binnen de 1 km-straal eveneens geen soorten. Binnen de 1-5 km-straal wordt de eekhoorn en de verschillende marterachtigen (bunzing, wezel, steenmarter en boommarter) vermeld.

Waarnemingen

Er werden tijdens het veldbezoek geen waarnemingen van zoogdieren of sporen daarvan gedaan. Tijdens het veldbezoek is in het bijzonder opgelet op sporen en verblijfplekken van de bever langs de beek. Deze werden niet vastgesteld.

Effectenbeoordeling

Bescherming en voorkomen

Onder de strikte Europese bescherming van de Habitatrichtlijn Wnb (§3.2) zijn niet alleen de verblijf- en voortplantingsplekken van een aantal zoogdieren beschermd maar ook de functionele leefomgeving voor het in stand houden daarvan. Onder deze bescherming vallen een aantal zeezoogdieren, die vanzelfsprekend binnenlands uitgesloten kunnen worden. Binnenlands kunnen als Europees beschermde zoogdieren wel bever, otter, noordse woelmuis en verschillende soorten vleermuizen verwacht worden. De groep van vleermuizen wordt in een apart hoofdstuk behandeld.

Voor soorten die onder de nationale bescherming vallen gelden ruimere mogelijkheden voor ontheffing en vrijstelling dan voorgaande categorie van strikt beschermde soorten. Een verbod tot verstoring, zoals dit vastgelegd is in §3.2 art.3.5 lid 4 voor zoogdiersoorten die vallen onder de Habitatrichtlijn is voor deze beschermingsgroep niet van toepassing. Dit impliceert daar de verblijfplekken alleen beschermd zijn tegen een directe fysieke aantasting en voor het functioneel leefgebied voor de instandhouding van de verblijfplekken, geen strikte bescherming geldt. Voor een aantal zeer algemene soorten uit deze categorie geldt een vrijstelling en is alleen de zorgplicht van toepassing. Deze vrijstelling geldt o.a. kleine zoogdieren als bosspitsmuis, huisspitsmuis, bosmuis, veldmuis en egel en grotere dieren als ree, vos, haas en konijn.

Habitatrichtlijn Wnb §3.2

Uitgezonderd van vleermuizen en bever ligt het plangebied in het algemeen te ver buiten het landelijk verspreidingsgebied en specifiek habitatgebied van zoogdiersoorten waarvoor het strikte beschermingsregime van de Habitatrichtlijn geldt om deze te verwachten. De bever kan op relatief korte afstand in het water en oevergebieden van de kleine Beerze verwacht worden, maar wordt hier als weinig relevant voor het plangebied beoordeeld. Ter hoogte van het plangebied biedt de beek en oevergebieden een inrichting en beheer die ongeschikt is voor vestiging van verblijfplekken. Buiten de oevers van de beek bevat het plangebied geen inrichtingselementen die van enig belang kunnen zijn binnen het leefgebied. Als gevolg van de bedrijfssanering waardoor ook een beekherstelplan mogelijk wordt, kan een verbetering en uitbreiding van het habitatgebied van deze soort verwacht worden.

Andere soorten Wnb §3.3

Op basis van de verspreidingsgegevens, habitatgebruik en landschapkenmerken kunnen met enige kans binnen de omgeving van het plangebied eekhoorn, steenmarter en kleine marterachtigen als bunzing en wezel verwacht worden uit de middelzware beschermingscategorie van 'Andere soorten' waarvoor geen vrijstelling geldt.

De voorkeurshabitat voor eekhoorn bestaat uit gemengde bossen, bosrijke tuinen, parken en houtwallen, daar waar voedselmogelijkheden voorhanden zijn. Het plangebied ligt buiten het optimaal habitatgebied van deze soort, echter er zijn voor de eekhoorn voldoende geschikte verbidingsstructuren met dit optimaal habitatgebied om het plangebied te bereiken. Op en rond het erf van Heuvel 8 zijn er voldoende substantiële houtbegroeiingen en voedselbomen aanwezig om de eekhoorn niet geheel uit te sluiten. Echter er werden nergens nesten of vraatsporen geconstateerd die erop wijzen dat het plangebied door deze soort bezocht wordt. Het akkerland op locatie Heuvel ongenummerd zal door de eekhoorn vermeden worden, maar kan wel in de aanliggende bossen op enige afstand van dit plangebied verwacht worden.

De steenmarter vindt vaste verblijfplaatsen in oude schuurtjes met weinig menselijke activiteit of woningen met toegankelijke zolder-, en of kruipruimten. De steenmarter laat gewoonlijk duidelijke sporen na als uitwerpselen, prooiresten, stank en krabsporen. Een bescherming zonder vrijstelling van kleine marterachtigen, als wezel, bunzing en hermelijn geldt sinds 2017 (bij ingang Wet natuurbescherming) binnen de provincies Noord-Brabant en Noord-Holland en wordt sindsdien steeds meer nagevolgd door andere provincies. Kleine marterachtigen leiden een meer verborgen leven en zijn daarom moeilijker op te sporen tijdens een éénmalig veldbezoek.

Het akkerland op locatie Heuvel ongenummerd biedt dusdanig weinig beschutting voor marterachtigen dat verblijfplekken hier geheel uitgesloten kunnen worden. Locatie Heuvel 8 biedt betere mogelijkheden; er zijn hier verlaten, toegankelijke en rommelige bebouwing en rommelige hoekjes met hoge onkruiden en steenhopen aanwezig. Binnen de directe omgeving is er een geschikte landschappelijke omgeving aanwezig met groenstructuren waarlangs deze soorten zich kunnen verplaatsen en foerageren.

Alle bebouwing, inclusief het bijgebouw met zolderruimte dat intact blijft, is intensief onderzocht op verblijf van marterachtigen. Op basis van dit onderzoek kan de steenmarter uitgesloten worden daar sporen ontbreken en de bewoners geen ervaring hebben met deze soort. Kleine marterachtigen, in het bijzonder wezel en bunzing, kunnen minder direct uitgesloten worden. Het plangebied voldoet niet aan de afmeting van minimaal 1 ha die het overheidsuitgave 'Handreiking kleine marterachtigen' (uitgave Bij 12) stelt om nader onderzoek naar kleine marterachtigen te rechtvaardigen. Daarom dient met het oog op mogelijk schuilende exemplaren bij het slopen van bebouwing en verwijdering van steenhopen en dichte begroeiingen op het erf uitsluitend de zorgplicht in acht genomen te worden. D.w.z. dat men voorzorgsmaatregelen neemt om kleine marterachtigen niet te verwonden of te beschadigen bij de opruim- en sloopwerkzaamheden en veilige vluchtwegen overlaat. Om een overtreding geheel uit te sluiten dienen de genoemde werkzaamheden uitgevoerd te worden op basis van een goedgekeurde gedragscode

Een nationale bescherming met vrijstelling geldt voor een aantal algemene zoogdieren die in de meeste gevallen als uitgesproken cultuurvolger gelden. Uit deze beschermingscategorie kunnen in het bijzonder binnen de bebouwde omgeving in het algemeen een aantal kleine zoogdiersoorten als gewone bosspitsmuis, huisspitsmuis, bosmuis, veldmuis en egel verwacht worden. Deze zullen zich voornamelijk op terreindelen waar voldoende schuilgelegenheid is in bebouwing en beschutting door groen. In het bijzonder dient rekening gehouden te worden met de egel bij het verwijderen van bodembedekkend groen. Voor alle genoemde soorten dient uitsluitend de zorgplicht in acht worden genomen bij het aantreffen daarvan. Voor de bosmuis, veldmuis en huisspitsmuis geldt deze zorgplicht niet bij het aantreffen in bebouwing.

Conclusie

Aantasting van verblijfplekken van strikt beschermde grondgebonden zoogdiersoorten en beschermd functioneel leefgebied voor de instandhouding van deze verblijfplekken kan geheel uitgesloten worden. Negatieve effecten op jaar rond beschermde verblijfplekken van nationaal beschermde grondgebonden zoogdiersoorten waarvoor geen vrijstelling geldt kunnen minder direct uitgesloten worden daar het plangebied goede voorwaarden biedt om kleine marterachtigen te verwachten.

Er dient rekening gehouden te worden met mogelijk verblijf van kleine marterachtigen bij het slopen van bebouwing en verwijdering van steenhopen. Naar de gegeven provinciale richtlijnen is in dit geval alleen de zorgplicht van toepassing. Om een overtreding van Wnb §3.3 Art 3.10 lid 1a en 1b te voorkomen dient daarom bij sloop, opruimwerkzaamheden en ingrepen in het groen met een goedgekeurde gedragscode gewerkt te worden (b.v. 'Gedragscode soortbescherming gemeenten voor Ruimtelijke ontwikkeling of inrichting en Bestendig beheer of onderhoud (versie 4-12-2020)', zie bijlage 6).

Kleine beschermde zoogdieren waarvoor een vrijstelling en alleen de zorgplicht geldt, als bosspitsmuis, egel, veldmuis en bosmuis, kunnen nooit geheel uitgesloten worden. Voor deze soorten dient uitsluitend de zorgplicht in acht worden genomen, uitgezonderd de soorten zoals die hierboven vermeld staan indien deze in bebouwing worden aangetroffen

4.3.3 Zoogdieren (vleermuizen)

Bronnenonderzoek en waarneming

Bronnenonderzoek

De NDFF-gegevens melden binnen de 1 km-straal geen vleermuizen, wat in de eerste instantie te maken zal hebben met gebrek aan onderzoek. Binnen de 1-5 km worden meerdere vleermuissoorten vermeld waaronder gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en grootoorvleermuis.

Waarneming

Het onderzoek vond plaats op een tijd van de dag en een tijd van het jaar waarop vleermuizen niet actief zijn. Tijdens het veldbezoek kon daarom alleen onderzoek gedaan naar verblijvende vleermuizen, verblijfssporen, verblijfsmogelijkheden en naar de algehele gebiedsgeschiktheid voor vleermuizen. Er werden geen verblijvende vleermuizen geconstateerd, noch verblijfssporen.

Tijdens de veldbezoeken wordt onderzoek gedaan naar verblijfplekken, verblijfssporen en verblijfsmogelijkheden in en aan bebouwing en bomen. Vleermuisverblijfplaatsen in bebouwing kunnen in het algemeen aangetroffen worden onder dakpannen, tussen dakbeschot, boeiboorden, onder gevelbekleding, in spleten en kieren in muren of in de spouw door open stootvoegen. In bomen kan verblijf gevonden in holtes, gaten en diepe spleten en

achter loshangende schors. Tijdens inspecties op zicht worden zelden verblijvende vleermuizen aangetroffen. Ook sporen die wijzen op vleermuizenverblijf zijn meestal schaars. De verblijfplekken worden meestal ontdekt op basis van het gedrag van vleermuizen na het verlaten van de verblijfplek. Hiervoor is uitgebreider onderzoek nodig tijdens de uren dat vleermuizen actief zijn

Bescherming

Alle in Nederland voorkomende vleermuizen staan vermeld in Tabel 3 bijlage IV van de Europese habitatrichtlijn en zijn daardoor op Europees niveau beschermd. Deze bescherming betreft ook de vaste rust- en verblijfplaatsen. Onder deze vaste rust- en verblijfplaatsen wordt verstaan: "het gehele systeem waarvan een populatie gebruik maakt tijdens de jaarcyclus van de soort".

Vleermuizen onderhouden verschillende type verblijfplekken als paarverblijven, winterverblijven, kraamverblijven en zomerverblijven. Voor de staat van instandhouding van de lokale populatie van de soort zijn de kraamverblijven en de grote winterverblijven van het grootst belang. In gebruik van paarverblijven zijn vleermuizen het meest flexibel. In de loop van het seizoen wisselen vleermuizen regelmatig van verblijfplaats waarbij gebruik wordt gemaakt van vaste routes tussen de verblijfplekken. Eveneens tussen foerageergebieden en verblijfplaatsen onderhouden vleermuizen vaste routes. Bij het gebruik van deze routes oriënteren vleermuizen zich op lijnvormige elementen in het landschap zoals bomenlanen, kanalen en houtwallen. Dit gehele systeem van verbindingroutes en foerageergebieden die het functioneren van de verblijfplaatsen voor hun specifieke functies mogelijk maakt wordt de functionele leefomgeving genoemd. Ingrepen binnen de functionele leefomgeving die het functioneren van de verblijfplaatsen aantasten worden door de wetgever gelijkgesteld aan de aantasting van verblijfplekken zelf. In deze zin is de functionele leefomgeving even strikt beschermd als de verblijfplekken.

Effectenbeoordeling

Verwachtingskans

De gewone dwergvleermuis is de meest algemene vleermuis in Nederland die vrijwel overal binnen de bebouwde omgeving voorkomt en vrijwel zeker ook binnen of nabij het plangebied zal foerageren. De meeste waarnemingen hebben betrekking op deze soort. De laatvlieger is ook binnen de bebouwde omgeving ook een algemene soort, maar minder talrijk. Het plangebied ligt in een omgeving die goede condities biedt als foerageergebied van deze soort. De grootoorvleermuis is een specifieke soort van een meer besloten landschap die hier ook met enige kans verwacht kan worden. De rosse vleermuis kan hier vrijwel zeker doortrekkend of foeragerend verwacht worden. Deze soort vestigt zich uitsluitend in holten van bomen en is daardoor voor zijn verblijfplekken afhankelijk van oude bomen van lanen, bossen en stadsparken. Langs de beek kan de watervleermuis trek- en foerageroutes onderhouden.

Verblijfplekken

Zowel de bebouwing die voor sloop in aanmerking komt als de bebouwing die gespaard blijft is onderzocht op verblijfsmogelijkheden en daarvoor als weinig geschikt beoordeeld. Van het bijgebouw dat in stand blijft is de zolderruimte onderzocht op verblijfssporen. De woning is dusdanig in gebruik en in een staat van onderhoud dat verblijfplekken binnenpands bij voorbaat uitgesloten kunnen worden; ook aan de buitenkant zijn de mogelijkheden zowel bij woning als bijgebouw zeer beperkt.

De bebouwing die voor sloop in aanmerking komt werd als weinig geschikt voor verblijf beoordeeld. Onder de dakbekleding van golfplaten ontbreken onderliggende afgesloten beschutting biedende verblijfsruimten door afwezigheid van dakbeschot of isolatiebekleding. Het materiaal van de golfplaten waarmee de daken bekleed zijn biedt tevens te weinig buffering tegen temperatuurextremen om vleermuizen geschikt verblijf direct onder de golfplaten te bieden indien dit mogelijk zou zijn. Binnenpands is er in alle bedrijfsgebouwen veel lichtinval en weinig geschikte donkere verblijfplekken tussen balken, in nissen e.d. Aan de buitengevels ontbreekt geschikt betimmering en andere gevelbekleding die enige bijzondere geschiktheid voor verblijf biedt. Er ontbreken spouwruimten die toegankelijk zijn. De algemene ervaring is dat in veestallen vrijwel zelden vleermuizen verblijven, wat te maken kan hebben dat stallen veelal een verhoogde stand aan ongedierte bevatten en geen veilige buiten het bereik van ongedierte hooggelegen verblijfmogelijkheden bieden. Ongedierte, maar ook roofdieren (marters, huiskatten), kunnen vleermuizen aanknagen of predateren. Ook luchtstromen en ammoniakdampen kunnen een rol spelen als de stal recent buiten gebruik genomen is.

Buiten de bebouwing bevat het plangebied geen holle bomen die verblijfsmogelijkheden bieden. Wel is er een holle populier aanwezig dicht bij het plangebied op het naburig terrein. Deze staat voldoende verwijderd van het erf om vleermuizen bij aanwezigheid van verblijfplaatsen geen verstoring van de sloopwerkzaamheden te laten ondervinden. Locatie Heuvel ongenummerd biedt geen enkel element dat van enig belang voor vleermuizen kan zijn.

Leefgebied

Plangebied Heuvel ongenummerd bevat geheel geen hoog opgaande groenstructuren; hooguit kan uitwaaiing van vleermuizenactiviteit vanuit naburig terrein verwacht worden. Een nieuw groene inrichting zal hier al snel een verbetering betekenen. Het plangebied Heuvel 8 ligt binnen een omgeving die zeer geschikt foerageergebied voor vleermuizen toont. Er worden hier in het kader van de herontwikkeling geen groenstructuren geamoveerd die van enig bijzonder belang voor vleermuizen kunnen zijn als essentieel element binnen het foerageergebied of als deel van voor vleermuizen belangrijke landschappelijke structuren. De sanering van de bedrijfsbebouwing en de nieuwe voorgenomen groene inrichting van de beekovers zal naar verwachting een versterking van kwaliteit van het lokale leefgebied van vleermuizen betekenen.

Conclusie

Verblijfplaatsen van vleermuizen binnen het plangebied en invloedssfeer van de voorgenomen ontwikkeling worden niet verwacht en daarmee geen negatieve effecten op jaarrond beschermde verblijfplaatsen van vleermuizen. Er is kwalitatief goed foerageergebied binnen het plangebied aanwezig, echter ten gevolge van de voorgenomen ontwikkeling wordt geen aantasting van essentieel foerageergebied verwacht, nog aantasting van structuren die van belang zijn als trek en foerageerroute. De nieuwe situatie en het voorgenomen beekherstel kan al snel een verbetering van het leefgebied van vleermuizen betekenen ten opzichte van de huidige situatie.

4.3.4 Vogels

Bescherming algemeen

Alle vogels zijn Europees beschermd door middel van de **Vogelrichtlijn**. In de Wet natuurbescherming worden alle broedende vogels strikt beschermd. De wet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat erom of er een broedgeval aanwezig is. Van een aantal vogelsoorten worden de nesten ook buiten het broedseizoen strikt beschermd (zie overzicht hieronder). Voor een verdere toelichting zie ook bijlage 2.

Bescherming categorieën

Soorten uit categorieën 1, 2, 3 en 4, verblijfplaatsen altijd jaarrond beschermd).

Nesten jaarrond beschermd, vaste rust- en verblijfplaatsen jaarrond beschermd.

Soorten: Boomvalk, Buizerd, Gierzwaluw, Grote gele kwikstaart, Havik, Huismus, Kerkuil, Oehoe, Ooievaar, Ransuil, Roek, Slechtvalk, Sperwer, Steenuil, Wespandief en Zwarte wouw

Soorten uit de categorie 5, jaarrond bescherming verblijfplaatsen optioneel

Soorten: Blauwe reiger, Boerenzwaluw, Bonte vliegenvanger, Boomklever, Boomkruiper, Bosuil, Brilduiker, Draaihals, Eidereend, Ekster, Gekraagde roodstaart, Glanskop, Grauwe vliegenvanger, Groene specht, Grote bonte specht, Hop, Huizwaluw, IJsvogel, Kleine bonte specht, Kleine vliegenvanger, Koolmees, Kortsnavelboomkruiper, Oeverzwaluw, Pimpelmees, Raaf, Ruigpootuil, Spreeuw, Tapuit, Torenavalk, Zeearend, Zwarte kraai, Zwarte mees, Zwarte roodstaart en Zwarte specht.

Overige soorten: verblijfplaatsen alleen beschermd indien sprake is van een daadwerkelijk broedgeval

Soorten: overige soorten

Bronnenonderzoek en waarnemingen

Bronnenonderzoek

De NDFF-gegevens melden uit de strikte beschermingscategorie binnen de 1 km-straal steenuil, torenvalk en huismus als soorten die verblijf in bebouwing onderhouden (of in het geval van de torenvalk kunnen onderhouden). De kerkuil wordt binnen de 1-5 km-straal vermeld.

Als soorten uit de strikte beschermingscategorie die in bomen broeden worden binnen de 1 km-straal rond het plangebied wespandief en havik vermeld. Ook verwacht kunnen worden sperwer en buizerd.

Waarnemingen

Waarnemingen betroffen een aantal algemene tuinvogels als koolmees, houtduif, ekster, koolmees, merel en roodborst. Er werden nergens nesten of verblijfplekken geconstateerd.

Effectenbeoordeling

Voor soorten uit de beschermingscategorie 1,2,3 en 4 zijn niet alleen de nesten, maar ook de rust en andersoortige verblijfplekken als rust- en winterverblijven jaarrond beschermd. Ook bij tijdelijke afwezigheid geldt deze bescherming. Deze bescherming geldt niet alleen tegen de directe fysieke aantasting van de verblijfplekken maar ook tegen de verstoring daarvan. De bescherming geldt tevens het functionele leefgebied voor de instandhouding van de verblijfplekken, zoals essentieel foerageergebied en trek- en verplaatsingsroutes. Voor categorie 5 is deze bescherming optioneel indien de instandhouding van de soort bedreigd wordt, b.v. door gebrek aan nestgelegenheid. Voor de categorie overige vogels geldt de bescherming alleen als er daadwerkelijk sprake is van een broedgeval.

Verblijfplekken in bebouwing (categorie 1,2,3 en 4)

Uit deze zwaarste (strikte) beschermingscategorie vallen een aantal soorten die als uitgesproken cultuurvolgers gelden en voor hun verblijfsmogelijkheden geheel afhankelijk van bebouwing zijn. Binnen een landelijke omgeving met kleinschalige bebouwing betreffen dit huismus, kerkuil en steenuil. Deze soorten zullen het grote oppervlak aan landbouwgronden vermijden en zich verplaatsen en voedsel zoeken binnen de beschutting van de bebouwde linten en langs groenstructuren. Gierzwaluw en slechtvalk kennen een breder landschappelijk gebruik en prefereren een meer stedelijk gebied voor vestiging van hun verblijfplekken.

-Huismus

Tijdens het veldbezoek werden geen huismussen binnen en nabij het plangebied waargenomen, ondanks dat de weersomstandigheden en omgeving gunstig waren om deze te verwachten en waar te nemen. Het is een vaak waargenomen beeld dat de huismussen bij het beëindigen van de agrarische bedrijfsvoering ook met het vee het bedrijf verlaten om een nieuwe voedselbron zoeken bij een agrarisch bedrijf dat nog wel actief is. Tijdens het veldbezoek is gelet op aanwijzingen voor nestlocaties in of aan alle bebouwing, zoals uitstekende droge grassprietjes of veertjes en uitwerpselen tegen de muur nabij een nestplek. Onder de dakbekledingen van golfplaten ontbreken ondersteunend dakbeschot of andere ondersteunende zaken (isolatieplaten) voor de bouw van nesten. Inpandig zijn er nauwelijks plekken die de nesten voldoende beschutting en veiligheid tegen predatoren bieden. Een broedpopulatie van de huismus kan op basis van dit onderzoek binnen het plangebied vrijwel uitgesloten worden.

-Uilen

Alle gebouwen, uitgezonderd de woning zijn grondig gecontroleerd op verblijf en verblijfssporen van uilen. De zolderruimten van de woning kunnen door hun gebruik, inrichting en ontoegankelijkheid bij voorbaat uitgesloten worden; bij het bijgebouw dat in dit opzicht betere voorwaarden biedt, is in het bijzonder aandacht aan de zolderruimte besteedt. Er werden nergens geen aanwijzingen als ruiveren, uilenballen en mestsporen die erop wijzen dat uilen binnen de bebouwing verblijven of op het erf rond de bebouwing foerageren of daar uitkijk- en rustplekken onderhouden. Het plangebied biedt momenteel wel een geschikte inrichting om deel te zijn van het leefgebied van de steenuil en kerkuil; echter het zwaartepunt zal eerder liggen op naburige terrein dat met name voor de steenuil een zeer geschikte inrichting toont.

-Overig

De bebouwing is geheel ongeschikt om aan gierzwaluwen nestgelegenheid te bieden. Broedplekken van deze soorten kunnen geheel uitgesloten worden. De slechtvalk broedt uitsluitend in hoge stedelijke gebouwen en kan voor het plangebied geheel uitgesloten worden. Er ontbreken toegankelijk zolders die nestgelegenheid aan torenvalk kunnen bieden.

Jaarrond beschermde verblijfplekken in bomen (categorie 1,2,3 en 4)

Naast soorten die in of aan bebouwing broeden valt ook binnen deze beschermingscategorie een brede groep van vooral roofvogels die voor hun nestgelegenheid van bomen afhankelijk zijn.

Een soort als de ransuil maakt altijd gebruik van oude nesten van andere vogels. Andere soorten anders dan roofvogels uit deze beschermingscategorie zijn roek en ooievaar. De roek is een koloniebroeder en de ooievaar kijkt ook uit naar menselijke bouwwerken als hoogspanningsmasten en schoorstenen.

Nesten van de meeste soorten uit deze groepen konden op basis van hun zichtbaarheid binnen het plangebied al snel uitgesloten worden. Uitgezonderd van de sperwer kennen de soorten een dusdanig landschapsgebruik dat het plangebied hooguit van een zeer marginale betekenis is binnen hun habitatgebied. Tijdens het veldbezoek werden geen aanwijzingen gevonden van nesten uit deze categorie. Ook niet in de hoge bomen op

het naburig terrein op locatie Heuvel 8. Bij locatie Heuvel ongenummerd zijn ook de boszomen aan de noordrand van het perceel waarop het plangebied ligt gecontroleerd op grote nesten van roofvogels. Deze werden niet vastgesteld.

Jaarronde bescherming van de verblijf optioneel catg.5

De optionele bescherming houdt veelal verband met de schaarste van het type nestgelegenheid. Veel van deze soorten zoeken nestgelegenheid op beschutte plekken in holten, holen en kieren. De nesten van zwarte kraai en ekster zijn beschermd omdat roofvogels uit de zwaardere beschermingscategorieën van deze nesten gebruik kunnen maken.

De stallen en gevels zijn onderzocht op nesten van boerenzwaluw en huiszwaluw. Nesten van deze en andere soorten uit deze categorie werden nergens in of aan de bebouwing aangetroffen.

Voor soorten uit deze categorie die verwacht kunnen worden geldt alsnog dat er geen ecologische omstandigheden zijn om nesten van deze soorten een jaarrond beschermde status te geven. Om een overtreding van artikel Wnb artikel 3.1 lid 2 te voorkomen dient wel het broedseizoen voor deze soorten in acht worden genomen bij het verwijderen van groen en slopen van bebouwing.

Evenals bij de volgende groep, het verbod tot opzettelijke verstoring (Wnb art.3.1 lid 4) niet van toepassing.

Overige vogels

Voor de groep uit de laagste beschermingscategorie geldt de bescherming van de nesten en broedplekken in alle gevallen uitsluitend als daadwerkelijk sprake is van een broedgeval. Hiervoor is artikel Wnb artikel 3.1 lid 2 van toepassing. Verbod van opzettelijke verstoring (Wnb art.3.1 lid 4) is bij ingang Wnb niet (meer) van toepassing voor deze categorie.

Voor algemene tuinvogels is veel nestgelegenheid aanwezig binnen het groen. Sommige soorten uit deze categorie, merel en zanglijster, kunnen ook in binnen bebouwing nestelen.

Om een overtreding van artikel Wnb artikel 3.1 lid 2 te voorkomen dient daarom het broedseizoen in acht worden genomen bij de sloop van de bebouwing en bij verwijdering van afval en groen.

Conclusie

Binnen de invloedssfeer het plangebied worden op basis van het veldbezoek geen jaarrond beschermde nesten en andersoortige vaste verblijfplekken van vogels uit de strikte beschermingscategorie die in bomen en gebouwen nestelen vastgesteld en deze worden ook niet verwacht.

Voor algemene tuinvogels is veel nestgelegenheid aanwezig binnen het groen.

Om een overtreding van artikel Wnb artikel 3.1 lid 2 te voorkomen dient daarom het broedseizoen in acht worden genomen bij de sloop van de bebouwing en bij verwijdering van groen.

In het algemeen geldt om bij de uitvoerende werkzaamheden het broedseizoen in acht te nemen bij sloop van de bebouwing en ingrepen in het groen om een overtreding van artikel Wnb artikel 3.1 lid 2 te voorkomen. Zie verder hoofdstuk 6.1 voor nadere toelichting.

4.3.5 Reptielen, amfibieën en vissen

Bronnenonderzoek en waarneming

De NDFF-gegevens vermelden binnen de 1 km-straal geen reptielen maar wel twee beschermde amfibiesoorten waarvoor geen vrijstelling geldt. Dit betreffen de strikt beschermde heikikker en de alpenwatersalamander die onder de middelzware bescherming zonder vrijstelling valt. De heikikker is in deze omgeving een tamelijk opmerkelijk soort en daarom is een nacheck gedaan bij de verschillende waarnemingsites naar de aard van de waarneming. Het resultaat van dit bronnenonderzoek is dat de enige gevonden nabije waarnemingslocatie een vijver betreft die deel is van een groene inrichting rond een woning. De locatie wordt omgeven door een intensief akkerbouwgebied dat een grote ongeschiktheid toont als habitat van heikikker. De conclusie is dat een natuurlijke populatie binnen de directe omgeving vrijwel uitgesloten kan worden en de gevonden waarneming een incidenteel karakter heeft. Waarschijnlijk is kikkerdril van de soort aangevoerd met waterplanten die in de vijver zijn uitgezet. Tijdens het veldbezoek werden geen waarnemingen uit deze soortgroepen gedaan.

Effectenbeoordeling

Voorkomen en bescherming

Voor alle reptielen en de meeste middels de Habitatrichtlijn (Wnb §3.2) strikt beschermde amfibieën die binnen een zekere frequentie binnen een natuurlijk verspreidingspatroon in de provincie Noord-Brabant voorkomen, als heikikker, poelkikker en rugstreeppad en kamsalamander geldt dat dat deze een tamelijk strikte binding hebben met hoogwaardig natuurgebied van heide, heideachtig terrein, stuifzanden, natuurlijke graslanden en een kwalitatief hoogwaardig watermilieu. Theoretisch gezien geldt de binding aan natuurgebied minder voor de rugstreeppad. De rugstreeppad is een meer mobiele soort van minder stabiele watermilieus die landelijk op veel plekken in agrarisch gebied en tot binnen stedelijk gebied voorkomt. Binnen Brabant is de soort betrekkelijk zeldzaam en wordt de buiten de optimale biotoop van heide en stuifzanden veel minder vaak aangetroffen dan elders in het land. Voor een vijftal middels Wnb §3.3 beschermde amfibiesoorten die landelijk algemeen voorkomen geldt een vrijstelling. Dit betreft de zeer algemeen voorkomende kikkers de bruine kikker, (groene)bastaardkikker, (groene) meerkikker en gewone pad en als enige salamandersoort de kleine watersalamander. Voor deze soorten geldt alleen de zorgplicht.

Onder de habitatrichtlijn (Wnb §3.2) vallen een aantal zoutwatervissen die vanzelfsprekend voor het plangebied uitgesloten kunnen worden. Onder de nationale bescherming (Wnb §3.3) vallen de grote modderkruiper, die gebonden is aan stilstaande wateren met een modderbodem, en een aantal vissen die aan een hoogwaardig beekmilieu gebonden zijn als beekprik, elrits, gestippelde alver, kwabaal en beekdonderpad.

Effectenbeoordeling

Het plangebied biedt niet de terreingesteldheid om reptielen, de strikt beschermde heikikker en andere beschermde amfibiesoorten uit de strikte beschermingscategorie te verwachten. Op basis van inrichting en het bekende verspreidingspatroon kunnen deze vrijwel voor het plangebied uitgesloten worden. Noord van het plangebied liggen in het oevergebieden van de Kleine Beerze kleine poelen waarbinnen de alpenwatersalamander (Wnb §3.3 zonder vrijstelling) mogelijk voortplantingsgelegenheid kan vinden. Voor deze soort en andere watersalamanders waarvoor geen vrijstelling geldt, ligt het plangebied te ver buiten het bereik van deze en andere geschikte stabiele voortplantingswaters om deze met een enigszins redelijke kans te verwachten.

Op basis van zijn inrichting en begroeiingstructuren toont het plangebied alleen een landhabitat voor een tweetal algemene amfibiesoorten, de bruine kikker en gewone pad, waarvoor een vrijstelling geldt. De groene bastaardkikker die meer aan nabijheid van water is gebonden kan vanuit de oevers van de beek naar het plangebied uitzwerven. Voor genoemde soorten dient uitsluitend de zorgplicht in acht worden genomen. Door afwezigheid van een watermilieu is het plangebied voor de groep van vissen geheel niet relevant.

Conclusie

Aanwezigheid van reptielen, amfibieën en vissen waarvoor geen vrijstelling geldt en negatieve effecten op hun leefgebied als gevolg van de voorgenomen ingrepen kunnen op basis van ligging en inrichting van het plangebied geheel uitgesloten worden.

4.3.6 Ongewervelden

Bronnenonderzoek en waarnemingen

Bronnenonderzoek

Binnen de 0-1 km-straal vermelden de NDFF-gegevens de gevlekte glanslibel (Wnb §3.3 en Rode lijst ernstig bedreigd) en teunisbloempijlstaart (Wnb §3.2 Habitatrichtlijn). De twee landelijke hoofpopulaties van de gevlekte glanslibel bevinden zich in het hoge noorden van het land (grensgebied tussen Drente en Friesland) en geheel zuidelijk in de zuidoosthoek van Noord-Brabant (zuid van Eindhoven) en aansluitend gebied in Zuid-Limburg. Waarnemingen buiten deze kerngebieden zijn zeldzaam. Het plangebied ligt zeer dicht bij het Brabantse kerngebied.

Waarnemingen

Tijdens het veldbezoek werden geen soorten uit deze beschermingscategorie waargenomen. Uitsluitend werden een aantal algemene dagvlindersoorten (kleine vuurvlinder en bont zandoogje) vastgesteld waarvoor geen bescherming geldt.

Bescherming en voorkomen

Onder de Europese bescherming van de habitatrichtlijn (§3.2) vallen 7 soorten dagvlinders, 1 soort nachtvlinder, 8 soorten libellen, 2 soorten weekdieren en 5 keversoorten. Genoemde soorten zijn allen zeldzaam en gebonden aan hoogwaardige milieus van heide, vennen, beken, moerassen en rivieren. Van de

twee weekdieren is de Bataafse stroommossel vrijwel uitgestorven. De andere soort, het waterslakje de platte schijfhoorn, komt verspreid voor in de Utrechtse en Zuid-Hollandse laagveengebieden en in delen van Friesland. Binnen de zuidelijke provincie zijn de vindplaatsen uiterst schaars. Van de 5 keversoorten zijn twee soorten waterroofkevers; de andere 3 soorten betreffen keversoorten die specifiek gebonden zijn aan oude bossen of vrijstaande oude bomen met veel dood hout. De binding met dood hout, dat in de Nederlandse intensief onderhouden bossen meestal snel geruimd wordt, maakt deze soorten kwetsbaar en is de reden van de zware bescherming. Onder de nationale bescherming (§3.3) zonder vrijstelling vallen 20 soorten dagvlinders en 7 libelsoorten, één keversoort (het vliegend hert) en de enige inlandse rivierkreeft, de Europese rivierkreeft. De Europese rivierkreeft is landelijk vrijwel uitgestorven. Het vliegend hert is specifiek gebonden aan oude eikenbossen met dood hout in verschillende rottingsstadia.

Effectenbeoordeling

De meeste beschermde soorten uit deze categorie zijn dusdanig zeldzaam en/ of stellen een dusdanige specifieke biotoopeisen dat de verwachting kans om deze soorten anders dan incidenteel binnen verstedelijkt en agrarisch gebied aan te treffen bijzonder klein is. De libellen en dagvlinders die binnen de wijdere omgeving voorkomen zijn te specifiek gebonden aan heide, hoogwaardig watermilieu en beek begeleidende bossen gebonden om met enige kans in of dicht bij het plangebied te verwachten. De gevlekte glanslibel is gebonden aan moeras- en verlandingsvegetaties; een habitatype dat in voldoende kwalitatieve vorm voor deze soort binnen en nabij het plangebied ontbreekt. De beek ter hoogte van het plangebied functioneert mogelijk hooguit als doortrekroute voor deze en andere libelsoorten en is als gevolg van het intensief onderhoud in het algemeen weinig geschikt als voortplantingswater voor libellen. De nachtvlinder en habitatrichtlijnsoort de teunisbloempijlstaart is minder kieskeurig en wordt ook aangetrokken door tamelijk triviale vegetatietypen waarbinnen zijn voedselplanten, die veelal soorten uit de teunisbloemfamilie betreffen, voorkomen. Vooral in het oosten van Brabant nemen de waarnemingen van deze voorheen zeer zeldzame soort sterk toe. Daar de soort ook zijn eieren op tuinplanten afzet kan een waarneming nooit geheel uitgesloten worden. Het plangebied bevat geen begroeiingen die van enig bijzonder belang voor deze soort te beschouwen. Gelet op de zeldzaamheid van de soort, en van eveneens voornoemde gevlekte glanslibel, is het alsnog weinig realistisch om deze in aanmerking te nemen indien daar geen bijzondere redenen toe zijn.

Conclusie

Het plangebied bevat geen elementen dat van bijzonder belang kunnen zijn voor deze beschermingscategorie en ligt ver buiten het habitatgebied van de meeste soorten. Hooguit kunnen een aantal algemene (onbeschermde) dagvlinder- en libelsoorten verwacht die binnen het plangebied foerageren of jagen.

4.3.6 Bescherming houtopstanden

Bescherming en regelgeving

Het plangebied ligt buiten de bebouwde kom waardoor de gemeentelijke APV niet van toepassing is en uitsluitend Wnb-houtopstanden geldt.

Effectenbeoordeling en conclusie

De enige houtopstand die (deels?) binnen plangebied valt en waarvoor bij kap melding moet worden gemaakt bij de provincie is de houtopstand langs de beek, daar deze valt onder het Natuur Netwerk Brabant. Zover bekend zijn er geen voornemens om deze te kappen en is er ook geen noodzaak daartoe in het kader van de projectontwikkeling. Naar informatie op de website van gemeente Bladel <https://www.bladel.nl/boom-kappen> bevat het plangebied verder geen bomen en houtopstanden die als kapvergunning plichtig aangemerkt kunnen worden.

5 CONCLUSIE

5.1. Toetsing Wet natuurbescherming en provinciale regelgeving

Gebiedsbescherming

Natura 2000- gebied (Wnb §3.2 art 3.5 lid 5)

Negatieve effecten ten gevolge van de projectontwikkeling op Natura 2000-gebied die een verslechtering of meer significante negatieve effecten van meer permanente aard opleveren kunnen op basis van schaal, aard en ligging van de projectontwikkeling geheel uitgesloten worden, waardoor nader onderzoek en toetsing niet noodzakelijk wordt geacht. Mogelijk eist het bevoegd gezag een Aeriusberekening om aan te tonen dat als gevolg van de sloop- en bouwwerkzaamheden de gestelde drempelwaarden voor stikstofdepositie van 0,00mol N per ha/per jaar niet overschreden wordt.

Natuur Netwerk Nederland (*Interim Omgevingsverordening NB*)

In de gebruiksfase zal de voorgenomen bedrijfssanering en de daaraan gekoppelde plannen voor beekherstel een positief effect sorteren op nabijgelegen NNB-gebied en de wezenlijke waarden en kenmerken daarvan versterken. Hooguit kunnen negatieve effecten van tijdelijke aard in de uitvoerende fase als gevolg van sloop en bouwwerkzaamheden verwacht worden. Echter gelet op de beperkte schaal en tijdsduur daarvan kan uitgesloten worden dat deze een aantasting van de wezenlijke waarden en kenmerken van NNB-gebied kunnen betekenen. Aantasting van de wezenlijke waarden en kenmerken is niet aan de orde en daarmee geen noodzaak tot vervolgonderzoek.

Soortenbescherming

Vogels beschermd op grond van de Vogelrichtlijn art. 3.1 Wnb

Wnb §3.1 art 3.1 lid 2 en 4 (RVO-categorie 1,2,3,4: vogels met jaarrond beschermde vaste verblijfplekken)

Binnen het plangebied en de invloedssfeer daarvan worden op basis van het veldbezoek geen negatieve effecten verwacht op jaarrond beschermde nesten en verblijfplaatsen en leefgebied van vogels die wettelijk als strikt beschermd worden aangemerkt.

Art 3.1 lid 4 en lid 5: RVO-categorie 5 en overige vogels

Binnen het plangebied kunnen nestelplaatsen van algemene vogelsoorten uit deze categorieën niet geheel uitgesloten worden. Indien het broedseizoen in acht wordt genomen kan een overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van deze beschermingscategorieën uitgesloten worden. Indien onverwachts toch een broedgeval bij aanvang van de werkzaamheden of tijdens de uitvoering daarvan wordt vastgesteld, dient het broedseizoen ook in acht worden genomen (zie verder hoofdstuk 6).

Europees beschermde soorten op grond van de Habitatrichtlijn art. 3.2 Wnb

Wnb §3.2 art 3.5 lid 2 en 4: Zoogdieren grondgebonden

Aantasting van verblijfplekken van strikt beschermde grondgebonden zoogdiersoorten en het functioneel leefgebied voor de instandhouding van deze verblijfplekken kan geheel uitgesloten worden.

Wnb §3.2 art 3.5 lid 2 en 4: Vleermuizen

Verblijfplekken van vleermuizen binnen het plangebied en invloedssfeer van de voorgenomen ontwikkeling worden niet verwacht en daarmee geen negatieve effecten op jaarrond beschermde verblijfsplaatsen van vleermuizen. Er is kwalitatief goed foerageergebied binnen het plangebied aanwezig, echter ten gevolge van de voorgenomen ontwikkeling wordt geen aantasting van essentieel foerageergebied verwacht, nog aantasting van structuren die van belang zijn als trek en foerageroute. De nieuwe situatie en het daar aangekoppeld voorgenomen beekherstel kan al snel een verbetering van het leefgebied van vleermuizen betekenen ten opzichte van de huidige situatie.

Wnb §3.2 art 3.5 lid 2 en 4: overige soorten

Uit de soortgroepen van ongewervelden, vissen, amfibieën en reptielen waarvoor het zware beschermingsregiem van de habitatrichtlijn worden geen soorten binnen het plangebied of de invloedssfeer daarvan verwacht, noch aantasting van hun beschermd habitatgebied.

Nationaal beschermde Andere soorten art. 3.3 Wnb

Wnb §3.3 art 3.10 lid 1b en Wnb § 1.3 art 1.11 (zorgplicht): Zoogdieren

Negatieve effecten op jaarrond beschermde verblijfplekken van nationaal beschermde grondgebonden zoogdiersoorten waarvoor geen vrijstelling geldt kunnen minder direct uitgesloten worden.

Er dient rekening gehouden te worden met mogelijk verblijf van kleine marterachtigen bij het slopen van bebouwing en verwijdering van steenhopen. Naar de gegeven provinciale richtlijnen is in dit geval alleen de zorgplicht van toepassing en dient om een overtreding van Wnb §3.3 Art 3.10 lid 1a en 1b te voorkomen daarom bij sloop, opruimwerkzaamheden en ingrepen in het groen met een goedgekeurde gedragscode gewerkt te worden (b.v. 'Gedragscode soortbescherming gemeenten voor Ruimtelijke ontwikkeling of inrichting en Bestendig beheer of onderhoud (versie 4-12-2020)', zie bijlage 6).

Kleine beschermde zoogdieren waarvoor een vrijstelling en alleen de zorgplicht geldt, als huisspitsmuis, egel, veldmuis en bosmuis, kunnen nooit geheel uitgesloten worden. Voor deze soorten dient uitsluitend de zorgplicht in acht worden genomen, deze is met enige uitzonderingen altijd van kracht (zie hoofdstuk 6.1).

Wnb §3.3 art 3.10 lid 1b en Wnb § 1.3 art 1.11: overige soorten

Uit de soortgroepen van vaatplanten, ongewervelden, vissen, amfibieën en reptielen waarvoor de middelzware nationale bescherming geldt wordt geen aantasting van voortplantings-, groei-, rust- en overwinteringsplekken verwacht.

Houtopstanden

Wnb §4 Houtopstanden en APV (Wnb §4 art 4 en Algemene Plaatselijke Verordening (APV))

In het kader van de voorgenomen ontwikkeling worden geen houtopstanden geamoveerd of bomen gekapt waarvoor een aanmelding bij de provincie geldt of die beschermd zijn op basis van de gemeentelijk regelgeving.

5.2 Samenvatting en vervolgstappen

Samenvatting

Overtredingen van de wet- en regelgeving van de Wet natuurbescherming en de Interim omgevingsverordening NB met betrekking tot de gebiedsbescherming zijn niet aan de orde. Mogelijk wordt door het bevoegd gezag een Aeriusberekening gevraagd om aan te tonen dat bij de bouw- en sloopwerkzaamheden geen overtreding plaats vindt van de huidige stikstofwetgeving.

-Met het oog op een niet geheel uit te sluiten aanwezigheid van kleine marterachtigen dienen bij sloop en opruimwerkzaamheden met een goedgekeurde gedragscode gewerkt te worden.

-Als verder de voorzorgsmaatregelen die het volgende hoofdstuk (6) vermelden in acht worden genomen, wordt geen overtreding van de Wet natuurbescherming verwacht.

Vervolgstappen

Als de voorzorgsmaatregelen met betrekking van tot het broedseizoen en zorgplicht (zie hoofdstuk 6) in acht worden genomen en waar nodig met een goed gekeurde gedragscode wordt gewerkt, is geen vervolgonderzoek nodig.

Ontheffingsaanvraag

Als aan het voorgaande voldaan wordt is het indienen van een ontheffingsaanvraag voor het verkrijgen van een Verklaring van geen bezwaar niet noodzakelijk.

6 VOORZORGSMAATREGELEN, MITIGATIE EN AANBEVELINGEN.

6.1 Algemene voorzorgsmaatregelen

- Bij uitvoering van ingrepen dient het broedseizoen in acht genomen te worden indien niet voldoende gegarandeerd kan worden dat nesten van broedende vogels niet beschadigd of vernietigd kunnen worden. Als aanbeveling geldt, om bij wijze van voorzorgsmaatregel elke schade aan broedgevallen uit te sluiten, ingrepen geheel buiten het broedseizoen plaats te laten vinden. Als broedseizoen wordt de periode half maart-half juli aangemerkt. Ook als na die periode nog broedende vogels of nestjongen worden waargenomen dan geldt dat het broedseizoen nog niet is afgelopen is. Als men binnen het broedseizoen wil werken geldt de aanbeveling om de locatie voorafgaande het broedseizoen ongeschikt te maken voor broedende vogels en vervolgens voorafgaande de werkzaamheden het plangebied te controleren op broedende vogels. Hierbij bestaat het risico dat de werkzaamheden uitgesteld dienen te worden als een broedgeval geconstateerd wordt.
- Voor aanwezigheid onbeschermd en vrijgestelde zoogdieren en amfibieën dient de zorgplicht in acht genomen te worden. D.w.z. dat men verstoring, verwonding en doden van deze diersoorten zoveel mogelijk tracht te voorkomen. De zorgplicht houdt in dat eenieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, en ook voor hun directe leefomgeving. Overtreding van de zorgplicht is niet strafbaar gesteld; de zorgplicht kan wel door toepassing van bestuursdwang worden gehandhaafd.
- Indien een soort die niet in de quickscan wordt genoemd in het terrein wordt geconstateerd bij aanvang van de werkzaamheden, dient hier passend op te worden gereageerd. Het is hierbij nodig om contact op te nemen met een ter zake kundige en een maatregel toe te passen, zodat de wet niet wordt overtreden

6.2 Bijzondere voorzorg- en mitigatiemaatregelen

- Met het oog op mogelijk schuilende kleine marterachtigen dient voorzichtig te werk worden gegaan te worden bij het verwijderen van puin en afval en sloop van de bebouwing. Zaken die in pandig schuilgelegenheid kunnen bieden worden zoveel mogelijk verwijderd alvorens tot sloop wordt overgegaan. De werkzaamheden dienen dusdanig te geschieden dat er veilige vluchtwegen overblijven voor kleine marterachtigen die schuilen onder puin, in bebouwing en in het groen. Om een overtreding te voorkomen dient daarom gewerkt te worden op basis van een goedgekeurde gedragscode. Aanbevolen wordt om gebruik te maken van de 'Gedragscode soortbescherming gemeenten voor Ruimtelijke ontwikkeling of inrichting en Bestendig beheer of onderhoud (versie 4-12-2020) (zie verder bijlage 6).
- Bij wijze van voorzorgsmaatregel dient tot aan de bouw het terreindeel waarop de nieuwbouw plaats vindt dusdanig te worden onderhouden dat er zich geen hoge begroeiingen en ruigten kunnen ontwikkelen die schuilgelegenheid aan kleine zoogdieren en amfibieën en nestgelegenheid aan vogels bieden.
- Bij herinrichting dient een aangepast lichtplan de lichtbelasting op de nabij gelegen Ecologische verbindingzone zoveel mogelijk te beperken. Deze mag niet hoger zijn dan de huidige lichtbelasting. Zie verder de aanbevelingen in het volgende hoofdstuk op het punt van lichthinder.

6.3 Aanbeveling en advies

- Als aanbeveling geldt om naar een nieuwe groene inrichting te streven die aansluit op de landschappelijke en ecologische omgeving. Dit kan o.a. door te kiezen voor inlandse houtsoorten voor de aanleg van hagen en planten van bomen. De aanplant dient dusdanig te geschieden dat de uitstraling van licht op de omgeving voor de nachtdieren zoveel mogelijk beperkt wordt.

- Als aanbeveling geldt het inbouwen van verblijfsmogelijkheden voor vleermuizen en huismussen in de nieuwbouw. Hiervoor zijn inbouwkasten in alle maten en van verschillend soorten materialen in de handel.
- Enkele veel gebruikte methoden om de effecten van lichthinder te beperken zijn:
 - niet uitstralende armaturen
 - lagere armaturen (dan zijn er wel meer nodig)
 - verlichting met een lagere lichtintensiteit
 - tijdelijke verlichting (slechts een deel van de nacht aan), en alleen op plekken waar het echt nodig is
 - Het gebruik van sensoren die in werking treden als verlichting nodig is
 - de verlichting afschermen met struiken zodat het licht niet verstrooid wordt naar plekken waar het niet nodig is.
- Natuurinclusief bouwen
Natuurinclusief bouwen is een verzamelterm voor tal van maatregelen en manieren om natuur te integreren bij de bouw van woningen, kantoren en andere gebouwen. Denk bijvoorbeeld aan het plaatsen van neststenen of vogelvides voor huismussen en vleermuiskasten in de gevel van de nieuwe woning. Natuurinclusief bouwen bevordert de biodiversiteit en ons leefklimaat!
Voor meer informatie: www.bouwnatuurinclusief.nl

7. BRONNEN

Literatuur

- De amfibieën en reptielen van Nederland. Creemers. R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (redactie) 2009
- De Vegetatie van Nederland deel 1 t/m 5. Schaminée e.a. 1995
- Nederlandse Ecologische Flora deel 1t/m5. Drs. E.J. Weeda, R. Westra, Ch. Westra, T. Westra 1985-1994
- Veldgids Europese Zoogdieren. P. Twisk, A. van Diepenbeek, J.P. Bekker 2010.
- Atlas van de Nederlandse zoogdieren. Broekhuizen, S., K. Spoelstra. J.N.M.Thissen, K.J. Canters & J.C. Buys 2016
- Handreiking Kleine Marters in relatie tot soortenbescherming. 11 oktober 2017. Zoogdiervereniging en provincie Noord- Brabant.
- Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest Afrika. Dietz, C., O. von Helversen & D. Nill, 2011. Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest Afrika. Tirion Natuur.
- Veldgids Vleermuizen van Europa, Christian Dietz & Andreas Kiefer 2017.
- Kennisdocument Gewone dwergvleermuis. *Pipistrellus pipistrellus*. Versie 1.0, juli 2017. BIJ12
- Kennisdocument Huismus. *Passer domesticus*. Versie 1.0 juli 2017. BIJ12
- Wet natuurbescherming, 16 december 2015, gepubliceerd Staatscourant 19 januari 2016.
- Interim omgevingsverordening Noord-Brabant
- Handreiking woningbouw en AERIUS. Uitgave Rijksoverheid
- Atmosferische stikstofdepositie en Natura 2000 instandhoudingsdoelstellingen in Vlaanderen; 2015 uitgave Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek
- Gedragscode soortbescherming gemeenten voor Ruimtelijke ontwikkeling of inrichting en Bestendig beheer of onderhoud 2020-2023. Uitgave BIJ12

Gegevensverstrekking

NDFF - quickscanhulp.nl, d.d. 28-09-2023

Internetsites

-www.minInv.nederlandsesoorten.nl/
-www.Verspreidingsatlas.nl
-www.quickscanhulp.nl
-www.ruimtelijkeplannen.nl
-www.kaartbank.brabant.nl

BIJLAGE 1 - TOELICHTING SOORTENBESCHERMING

De **Conventie van Bern** is een internationaal verdrag over het behoud van in het wild voorkomende dier- en plantensoorten en de daarbij behorende grensoverschrijdende natuurlijke leefmilieus in Europa. Bijzondere aandacht wordt besteed aan kwetsbare soorten en aan soorten die met uitsterven worden bedreigd. Het verdrag werd in 1979 ondertekend door de Europese Unie, Monaco, Burkina Faso, Marokko, Tunesië en Senegal en ligt aan de basis van de huidige Europese en nationale natuurwetgeving.

De **Conventie van Bonn** is een internationaal verdrag met het doel migrerende diersoorten te beschermen. Het verdrag werd in 1979 in Bonn getekend onder auspiciën van de VN.

De **Habitatrichtlijn (HR)** is in 1992 door de Europese Unie vastgesteld en gericht op het waarborgen van de biologische diversiteit in de Europese Unie door natuurlijke habitatten en wilde dier- en plantensoorten die van Europees belang zijn in een gunstige staat van instandhouding te behouden of te herstellen.

De **Vogelrichtlijn** is in 1979 door de Europese Unie vastgesteld en gericht op de instandhouding van alle natuurlijk in Europa in het wild levende vogelsoorten.

Bijlage	Categorie	Habitatrichtlijn/ Vogelrichtlijn	Wnb
Bern1	Strikt beschermde plantensoorten	HR-bijlage 4	§ 3.2 art 3.5
	Strikt beschermde plantensoorten	HR-bijlage 2	§ 3.2 art 3.5
Bern 2	Strikt beschermde diersoorten	HR-bijlage 4	§ 3.2 art 3.5
	Strikt beschermde vogelsoorten	Vogelrichtlijn	§ 3.1 art 3.1
Bern 3	Beschermde diersoorten	HR-bijlage 2 en 5	§ 3.3 art 3.10
	Beschermde vogelsoorten	Vogelrichtlijn	§ 3.1 art 3.1
Bonn 1	Strikt beschermde (migrerende) diersoorten	HR-bijlage 4	§ 3.2 art 3.5
	Strikt beschermde (migrerende) vogelsoorten	Vogelrichtlijn	§ 3.1 art 3.1
Bonn2	Beschermde (migrerende) diersoorten	HR-bijlage 4	§ 3.3 art 3.10
	Beschermde (migrerende) vogelsoorten	Vogelrichtlijn	§ 3.1 art 3.1

TABEL 2 - SOORTEN VAN DE VOGELRICHTLIJN

Algemeen

Alle Europese inheemse vogels zijn beschermd met de Vogelrichtlijn, waarbij een onderscheidt gemaakt kan worden van soorten waarvoor een striktere bescherming geldt (vermeldt in bijlage 2 van de Conventie van Bern en bijlage 1 van het Verdrag van Bonn) en soorten waarvoor die bescherming minder strikt is (bijlage 3 Bern en bijlage 2 Bonn). Echter voor alle soorten is de bescherming van Wnb § 3.1 art 3.1 van toepassing. Van een aantal soorten zijn ook de verblijfplekken en nesten buiten het broedseizoen beschermd, de zgn. jaarrond beschermde verblijfplekken.

Vogels met jaarrond vaste verblijfplekken

Door de RVO is een lijst van vogelsoorten opgesteld waarbij een onderscheidt is gemaakt tussen de volgende categorieën van beschermde vaste verblijfplekken die deze soorten onderhouden

1	Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats
2	Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
4	Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.
5	Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

Verblijfplekken van soorten uit categorie 1,2,3 en 4 zijn in alle gevallen jaarrond beschermd en is ontheffing altijd noodzakelijk. Verblijfplekken van soorten uit categorie 5 zijn alleen jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of “als ecologische omstandigheden” dat rechtvaardigen. Voor deze soorten, die slechts deels vaste nestplekken onderhouden geldt niet zozeer de bescherming van de nestplek zelf, maar meer die van het type nestgelegenheid.

Lijst van vogels die vaste verblijfplekken onderhouden

Soort	categorie	soort	categorie	soort	categorie
steenuil	1	boomklever	5	pimpelmees	5
gierzwaluw	2	boomkruiper	5	raaf	5
huismus	2	bosuil	5	ruigpootuil	5
roek	2	brilduiker	5	spreeuw	5
grote gele kwikstraat	3	draaihal	5	tapuit	5
kerkuil	3	groene specht	5	torenvalk	5
oehoe	3	ekster	5	zeearend	5
ooievaar	3	gekraagde roodstaart	5	zwarte kraai	5
slechtvalk	3	glanskop	5	zwarte mees	5
boomvalk	4	grauwe vliegenvanger	5	zwarte roodstaart	5
buizerd	4	grote bonte specht	5		
havik	4	hop	5		
ransuil	4	huiszwaluw	5		
sperwer	4	ijsvogel	5		
wespendief	4	kleine bonte specht	5		
zwarte wouw	4	kleine vliegenvanger	5		
blauwe reiger	5	koolmees	5		
boerenzwaluw	5	kortsnavelboomkruiper	5		
Bonte vliegenvanger	5	oeverzwaluw	5		

BIJLAGE 3 - SOORTEN VAN DE HABITATRICHTLIJN

Bern I	Bern II	Bonn I	HR IV	categorie	soort	soort
Bern I				Sporenplanten	Geel schorpioenmos	Hamatocaulis vernicosus
Bern I				Sporenplanten	Tonghaarmuts	Orthotrichum rogeri
Bern I				Sporenplanten	Kleine vlotvaren	Salvinia natans
Bern I				Zaadplanten	Liggende raket	Sisymbrium supinum
Bern I			HR IV	Zaadplanten	Drijvende waterweegbree	Luronium natans
Bern I			HR IV	Zaadplanten	Groenknolorchis	Liparis loeselii
Bern I			HR IV	Zaadplanten	Kruipend moerasscherm	Apium repens
Bern I			HR IV	Zaadplanten	Zomerschroeforchis	Spiranthes aestivalis
	Bern II			dagvlinders	Moerasparelmoervlinder	Euphydryas aurinia ssp. aurinia
	Bern II			Haften	Oeveraas	Palingenia longicauda
	Bern II			Libellen	Mercurwaterjuffer	Coenagrion mercuriale ssp. mercuriale
	Bern II			Zeezoogdieren	Walrus	Odobenus rosmarus ssp. rosmarus
	Bern II	Bonn I	HR IV	Reptielen	Dikkopschildpad	Caretta caretta
	Bern II	Bonn I	HR IV	Reptielen	Kemp's zeeschildpad	Lepidochelys kempii
	Bern II	Bonn I	HR IV	Reptielen	Lederschildpad	Dermochelys coriacea
	Bern II	Bonn I	HR IV	Reptielen	Soepschildpad	Chelonia mydas
	Bern II	Bonn I	HR IV	zeezoogdieren	Bultrug	Megaptera novaeangliae
	Bern II	Bonn I	HR IV	Zeezoogdieren	gewone vinvis	Balaenoptera physalus
		Bonn I	HR IV	Zeezoogdieren	noordse vinvis	Balaenoptera borealis
		Bonn I	HR IV	Zeezoogdieren	Potvis	Physeter catodon
			HR IV	Amfibieën	Poelkikker	Pelophylax lessonae
			HR IV	Vissen	Houting	Coregonus oxyrinchus
			HR IV	Weekdieren	Bataafse stroommossel	Unio crassus
			HR IV	Weekdieren	platte schijfhoren	Anisus vorticulus
			HR IV	Zoogdieren	Bever	Castor fiber ssp. albicus
			HR IV	Zoogdieren	Hazelmuis	Muscardinus avellanarius
			HR IV	Zoogdieren	Lynx	Lynx ssp. lynx
			HR IV	Zoogdieren	Noordse woelmuis	Microtus oeconomus ssp. arenicola
			HR IV	Zoogdieren	Wilde kat	Felis silvestris ssp. silvestris
			HR IV	Zoogdieren	Wolf	Canis lupus
			HR IV	Vleermuizen	Gewone dwergvleermuis	Pipistrellus
			HR IV	Zeezoogdieren	Butskop	Hyperoodon ampullatus
			HR IV	Zeezoogdieren	Dwergvinvis	Balaenoptera acutorostrata
			HR IV	Zeezoogdieren	Griend	Globicephala melas
			HR IV	Zeezoogdieren	Spitsdolfijn van gray	Mesoplodon grayi
			HR IV	Zeezoogdieren	Witte dolfijn	Delphinapterus leucas
	Bern II		HR IV	Amfibieën	Boomkikker	Hyla arborea ssp. arborea
	Bern II		HR IV	Amfibieën	Geelbuikvuurpad	Bombina variegata ssp. variegata
	Bern II		HR IV	Amfibieën	Heikikker	Rana arvalis ssp. arvalis
	Bern II		HR IV	Amfibieën	Kamsalamander	Triturus cristatus

Bern I	Bern II	Bonn I	HR IV	categorie	soort	soort
	Bern II		HR IV	Amfibieën	Rugstreeppad	Bufo calamita
	Bern II		HR IV	Amfibieën	Vroedmeesterpad	Alytes obstetricans ssp. obstetricans
	Bern II		HR IV	Dagvlinders	Apollovlinder	Parnassius apollo
	Bern II		HR IV	Dagvlinders	Boszandoog	Lopinga achine
	Bern II		HR IV	Dagvlinders	Donker pimperlblauwtje	Maculinea nausithous
	Bern II		HR IV	Dagvlinders	Grote vuurvinder	Lycaena dispar ssp. batava
	Bern II		HR IV	Dagvlinders	Pimperlblauwtje	Maculinea teleius
	Bern II		HR IV	Dagvlinders	Tijmblauwtje	Maculinea arion
	Bern II		HR IV	Dagvlinders	Zilverstreephooibeestje	Coenonympha hero
	Bern II		HR IV	Kevers	Brede Geelrandwaterroofkever	Dytiscus latissimus
	Bern II		HR IV	Kevers	Gestreepte waterroofkever	Graphoderus bilineatus
	Bern II		HR IV	Kevers	Juchtleerkever	Osmoderma eremita
	Bern II		HR IV	Kevers	Vermiljoenkever	Cucujus cinnaberinus
	Bern II		HR IV	Libellen	Bronslibel	Oxygastra curtisii
	Bern II		HR IV	Libellen	Gaffellibel	Ophiogomphus cecilia
	Bern II		HR IV	Libellen	Gevlekte witsnuitlibel	Leucorrhinia pectoralis
	Bern II		HR IV	Libellen	Groene glazenmaker	Aeshna viridis
	Bern II		HR IV	Libellen	Noordse winterjuffer	Sympecma annulata ssp. braueri
	Bern II		HR IV	Libellen	Oostelijke witsnuitlibel	Leucorrhinia albifrons
	Bern II		HR IV	Libellen	Rivierrombout	Gomphus flavipes ssp. flavipes
	Bern II		HR IV	Libellen	sierlijke witsnuitlibel	Leucorrhinia caudalis
	Bern II		HR IV	Nachtvlinders	Teunisbloempijlstaart	Proserpinus proserpina
	Bern II		HR IV	Reptielen	Gladde slang	Coronella austriaca ssp. austriaca
	Bern II		HR IV	Reptielen	Muurhagedis	Podarcis muralis ssp. brongniardii
	Bern II		HR IV	Reptielen	Zandhagedis	Lacerta agilis ssp. agilis
	Bern II		HR IV	Vissen	Steur	Acipenser sturio
	Bern II		HR IV	Zoogdieren	Hamster	Cricetus cricetus ssp. canescens
	Bern II		HR IV	Zoogdieren	Otter	Lutra lutra ssp. lutra
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Baardvleermuis	Myotis mystacinus ssp. mystacinus
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Bechsteins vleermuis	Myotis bechsteini
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Bosvleermuis	Nyctalus leisleri ssp. leisleri
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Brandts vleermuis	Myotis brandti ssp. brandti
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Franjestaart	Myotis nattereri
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Gewone grootoorvleermuis	Plecotus auritus ssp. auritus
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Grijze grootoorvleermuis	Plecotus austriacus ssp. austriacus
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Ingekorven vleermuis	Myotis emarginatus ssp. emarginatus
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Kleine dwergvleermuis	Pipistrellus pygmaeus
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Kleine hoefijzerneus	Rhinolophus hipposideros ssp. hipposideros
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Laatvlieger	Eptesicus serotinus ssp. serotinus
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Meervleermuis	Myotis dasycneme

Bern I	Bern II	Bon I	HR IV	categorie	soort	soort
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Kleine hoefijzerneus	Rhinolophus hipposideros ssp. hipposideros
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Laatvlieger	Eptesicus serotinus ssp. serotinus
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Meervleermuis	Myotis dasycneme
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Mopsvleermuis	Barbastella barbastellus
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Noordse vleermuis	Eptesicus nilssoni ssp. nilssoni
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Rosse vleermuis	Nyctalus noctula ssp. noctula
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Ruige dwergvleermuis	Pipistrellus nathusii
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Tweekleurige vleermuis	Vespertilio murinus ssp. murinus
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Vale vleermuis	Myotis myotis ssp. myotis
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Watervleermuis	Myotis daubentoni ssp. daubentoni
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Bruinvis	Phocoena phocoena ssp. phocoena
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Dwergpotvis	Kogia breviceps
	Bern II		HR IV	Zeezoogdieren	Gestreepte dolfijn	Stenella coeruleoalba
	Bern II		HR IV	Zeezoogdieren	Gewone dolfijn	Delphinus delphis
	Bern II		HR IV	Zeezoogdieren	Gewone spitsdolfijn	Mesoplodon bidens
	Bern II		HR IV	Zeezoogdieren	Grijze dolfijn	Grampus griseus
	Bern II		HR IV	Zeezoogdieren	Kleine zwaardwalvis	Pseudorca crassidens
	Bern II		HR IV	Zeezoogdieren	Narwal	Monodon monoceros
	Bern II		HR IV	Zeezoogdieren	Orca	Orcinus orca
	Bern II		HR IV	Zeezoogdieren	Tuimelaar	Tursiops truncatus ssp. truncatus
	Bern II		HR IV	Zeezoogdieren	Witflankdolfijn	Lagenorhynchus acutus
	Bern II		HR IV	Zeezoogdieren	Witsnuitdolfijn	Lagenorhynchus albirostris

BIJLAGE 4 - NATIONAAL BESCHERMDE SOORTEN ('ANDERE SOORTEN')

Onder dit beschermingsregime vallen de nationaal beschermde soorten als bedoeld in bijlage A en B van Wnb artikel 3.10 (respectievelijk) lid 1a en 1c. Internationaal staan deze vermeldt in bijlage 3 van de Conventie van Bern en bijlage 2 en 5 van de Habitatrichtlijn.

soortgroep	soort	soort	bescherming
Amfibieën	Alpenwatersalamander	Mesotriton alpestris	Andere soorten (bijlage A)
Amfibieën	Vinpootsalamander	Lissotriton helveticus	Andere soorten (bijlage A)
Amfibieën	Vuursalamander	Salamandra	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Aardbeivlinder	Pyrgus malvae	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Bosparemoervlinder	Melitaea athalia	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Bruin dikkopje	Erynnis tages	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Bruine eikenpage	Satyrium ilicis	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Duinparemoervlinder	Argynnis niobe	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Gentiaanblauwtje	Maculinea alcon	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Grote paremoervlinder	Argynnis aglaja	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Grote vos	Nymphalis polychloros	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Grote weerschijnvlinder	Apatura iris	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Iepenpage	Satyrium w-album	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Kleine heivlinder	Hipparchia statilinus	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Kleine ijsvogelvlinder	Limenitis camilla	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Kommavvlinder	Hesperia comma	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Sleedoornpage	Thecla betulae	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Spiegeldikkopje	Heteropterus morpheus	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Veenbesblauwtje	Plebejus optilete	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Veenbesparemoervlinder	Boloria aquilonaris	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Veenhooibeestje	Coenonympha tullia	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Veldparemoervlinder	Melitaea cinxia	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Zilveren maan	Boloria selene	Andere soorten (bijlage A)
Kevers	Vliegend hert	Lucanus cervus	Andere soorten (bijlage A)
Libellen	Beekrombout	Gomphus vulgatissimus	Andere soorten (bijlage A)
Libellen	Bosbeekjuffer	Calopteryx virgo	Andere soorten (bijlage A)
Libellen	Donkere waterjuffer	Coenagrion armatum	Andere soorten (bijlage A)
Libellen	Gevlekte glanslibel	Somatochlora flavomaculata	Andere soorten (bijlage A)
Libellen	Gewone bronlibel	Cordulegaster boltonii	Andere soorten (bijlage A)
Libellen	Hoogveenglanslibel	Somatochlora arctica	Andere soorten (bijlage A)
Libellen	Kempense heidelibel	Sympetrum depressiusculum	Andere soorten (bijlage A)
Libellen	speerwaterjuffer	Coenagrion hastulatum	Andere soorten (bijlage A)
Kreeftachtigen	Europese rivierkreeft	Astacus astacus	Andere soorten (bijlage A)
Reptielen	Adder	Vipera berus ssp. berus	Andere soorten (bijlage A)
Reptielen	Hazelworm	Anguis fragilis	Andere soorten (bijlage A)
Reptielen	Levendbarende hagedis	Zootoca vivipara	Andere soorten (bijlage A)
Reptielen	Ringslang	Natrix	Andere soorten (bijlage A)
Vissen	Beekdonderpad	Cottus rhenanus	Andere soorten (bijlage A)
Vissen	Beekprik	Lampetra planeri	Andere soorten (bijlage A)
Vissen	Elrits	Phoxinus phoxinus	Andere soorten (bijlage A)
Vissen	Gestippelde alver	Alburnoides bipunctatus	Andere soorten (bijlage A)
Vissen	Grote modderkruiper	Misgurnus fossilis	Andere soorten (bijlage A)
Vissen	Kwabaal	Lota	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren-	Boommarter	Martes martes	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Bunzing	Mustela putorius	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Damhert	Dama dama	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Das	Meles meles	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Edelhert	Cervus elaphus	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Eekhoorn	Sciurus vulgaris	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Eikelmuis	Eliomys quercinus	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Grote bosmuis	Apodemus flavicollis	Andere soorten (bijlage A)

Zoogdieren	Hermelijn	<i>Mustela erminea</i>	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Molmuis	<i>Arvicola scherman</i>	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Bunzing	<i>Mustela putorius</i>	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Damhert	<i>Dama</i>	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Das	<i>Meles</i>	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Edelhert	<i>Cervus elaphus</i>	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Eekhoorn	<i>Sciurus vulgaris</i>	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Eikelmuis	<i>Eliomys quercinus</i>	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Grote bosmuis	<i>Apodemus flavicollis</i>	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Hermelijn	<i>Mustela erminea</i>	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Molmuis	<i>Arvicola scherman</i>	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Steenmarter	<i>Martes foina</i>	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Veldspitsmuis	<i>Crocidura leucodon</i>	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Wezel	<i>Mustela nivalis</i>	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Waterspitsmuis	<i>Neomys fodiens</i>	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Gewone zeehond	<i>Phoca vitulina</i>	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Grijze zeehond	<i>Halichoerus grypus</i>	Andere soorten (bijlage A)
Sporenplanten	Blaasvaren	<i>Cystopteris fragilis</i>	Andere soorten (bijlage B)
Sporenplanten	Groensteel	<i>Asplenium viride</i>	Andere soorten (bijlage B)
Sporenplanten	Schubvaren	<i>Ceterach officinarum</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Akkerboterbloem	<i>Ranunculus arvensis</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Akkerdoornzaad	<i>Torilis arvensis</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Akkerogentroost	<i>Odontites vernus</i> subsp. <i>vernus</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Beklierde ogentroost	<i>Euphrasia rostkoviana</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Berggamander	<i>Teucrium montanum</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Bergnachtorchis	<i>Platanthera montana</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Blauw guichelheil	<i>Anagallis arvensis</i> subsp. <i>foemina</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Bokkenorchis	<i>Himantoglossum hircinum</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Bosboterbloem	<i>Ranunculus polyanthemos</i> subsp. <i>nemorosus</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Bosdravik	<i>Bromopsis ramosa</i> subsp. <i>benekenii</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Brave hendrik	<i>Chenopodium bonus-henricus</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Brede wolfsmelk	<i>Euphorbia platyphyllos</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Breed wollegras	<i>Eriophorum latifolium</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Bruinrode wespenorchis	<i>Epipactis atrorubens</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Dennenorchis	<i>Goodyera repens</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Dreps	<i>Bromus secalinus</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Echte gamander	<i>Teucrium chamaedrys</i> subsp. <i>germanicum</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Franjgentiaan	<i>Gentianella ciliata</i>	Andere soorten (bijlage B)
	Geelgroene wespenorchis	<i>Epipactis muelleri</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Geplooiide vrouwenmantel	<i>Alchemilla subcrenata</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Getande veldsla	<i>Valerianella dentata</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Gevlekt zonneroosje	<i>Tuberaria guttata</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Glad biggenkruid	<i>Hypochaeris glabra</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Gladde zegge	<i>Carex laevigata</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Groene nachtorchis	<i>Coeloglossum viride</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Groot spiegelklokje	<i>Legousia speculum-veneris</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Grote bosaardbei	<i>Fragaria moschata</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Grote leeuwenklauw	<i>Aphanes arvensis</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Honingorchis	<i>Herminium monorchis</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Kalkboterbloem	<i>Ranunculus polyanthemos</i> subsp. <i>polyanthemoides</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Kalketrip	<i>Centaurea calcitrapa</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Karhuizeranjer	<i>Dianthus carthusianorum</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Karwijselie	<i>Selinum carvifolia</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Kleine ereprijs	<i>Veronica verna</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Kleine schorseneer	<i>Scorzonera humilis</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Kleine wolfsmelk	<i>Euphorbia exigua</i>	Andere soorten (bijlage B)

Zaadplanten	Kluwenklokje	<i>Campanula glomerata</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Knollathyrus	<i>Lathyrus linifolius</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Knolspirea	<i>Filipendula vulgaris</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Korensla	<i>Arnoseris minima</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Kranskarwij	<i>Carum verticillatum</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Kruiptijm	<i>Thymus praecox</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Lange zonnedauw	<i>Drosera longifolia</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Liggende ereprijs	<i>Veronica prostrata</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Moerasgamander	<i>Teucrium scordium</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Muurbloem	<i>Erysimum cheiri</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Naakte lathyrus	<i>Lathyrus aphaca</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Naaldenkervel	<i>Scandix pecten-veneris</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Pijlscheefkelk	<i>Arabis hirsuta</i> subsp. <i>sagittata</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Roggelelie	<i>Lilium bulbiferum</i> subsp. <i>croceum</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Rood peperboompje	<i>Daphne mezereum</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Rozenkransje	<i>Antennaria dioica</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Ruw pazelzaad	<i>Lithospermum arvense</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Scherpkruid	<i>Asperugo procumbens</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Schubzegge	<i>Carex lepidocarpa</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Smalle raai	<i>Galeopsis angustifolia</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Spits havikskruid	<i>Hieracium lactucella</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Steenbraam	<i>Rubus saxatilis</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Stijve wolfsmelk	<i>Euphorbia stricta</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Stofzaad	<i>Monotropa hypopitys</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Tengere distel	<i>Carduus tenuiflorus</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Tengere veldmuur	<i>Minuartia hybrida</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Trosgamander	<i>Teucrium botrys</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Veenbloembies	<i>Scheuchzeria palustris</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Vliegenorchis	<i>Ophrys insectifera</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Vroege ereprijs	<i>Veronica praecox</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Wilde averuit	<i>Artemisia campestris</i> subsp. <i>campestris</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Wilde ridderspoor	<i>Consolida regalis</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Wilde weit	<i>Melampyrum arvense</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Wolfskers	<i>Atropa bella-donna</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Zandwolfsmelk	<i>Euphorbia seguieriana</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Zinkviooltje	<i>Viola lutea</i> subsp. <i>calaminaria</i>	Andere soorten (bijlage B)

BIJLAGE 5 - SOORTEN MET EEN VRIJSTELLING**Uitgezonderd:**

	Geen vrijstelling
1	Vrijstelling voor ingrepen aan bebouwing en erven.
2	Tijdelijke vrijstelling van juli t/m september
3	Tijdelijke vrijstelling van 15 augustus tot 15 oktober
4	Tijdelijke vrijstelling periode maart en april en periode juli t/m september
5	Tijdelijke vrijstelling van 15 augustus t/m februari

	Drente	Flevoland	Friesland	Gelderland	Groningen	Limburg	Noord- Brabant	Noord-Holland	Overijssel	Utrecht	Zeeland	Zuid-Holland	ANWvB RN art 3.31
zoogdieren													
Aardmuis													
Bosmuis													
Bunzing													
Dwergmuis													
Dwergspitsmuis													
Eekhoorn						4							
Egel													
Gewone bosspitsmuis													
Haas													
Hermelijn													
Huisspitsmuis		1											
Konijn													
Ondergrondse woelmuis													
Ree													
Rosse woelmuis													
Steenmarter						5							
Tweekleurige bosspitsmuis													
Veldmuis		1											
Vos													
Wezel													
Woelrat													
Amfibieën en reptielen													
Bruine kikker													
Gewone pad													
Hazelworm						2							
Kleine watersalamander													
Levendbarende hagedis						3							
Meerkikker													
Bastaardkikker													

BIJLAGE 6 - WERKEN MET GEDRAGSCODE

Met het oog op mogelijke verblijf/nestelplekken van kleine zoogdieren, vogels en amfibieën kan gewerkt te worden met een door het Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit goedgekeurde gedragscode om overtredingen te voorkomen. Aanbevolen wordt om te werken naar de ‘Gedragscode soortbescherming gemeenten voor Ruimtelijke ontwikkeling of inrichting en Bestendig beheer of onderhoud (versie 4-12-2020)’ Deze gedragscode is tot 2023 geldig en opgesteld en uitgegeven door de Koninklijke Vereniging Stadswerk Nederland met medewerking van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten. De inzet van de gedragscode met betrekking tot de soorten waarvoor deze dient te worden toegepast is beperking van schade bij handelingen in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling. Voor de betrokken soorten mogen de verboden beperkt worden overtreden. De gedragscode kan bij ruimtelijke ontwikkeling toegepast worden op soorten die beschermd zijn middels paragraaf 3.1 (vogelrichtlijn) en 3.2 (‘andere soorten’) van de Wet natuurbescherming. Soorten en verblijfplekken die onder de strikte bescherming vallen zijn uitgesloten van werken met gedragscode. Door de gedragscode worden de verblijfplekken de verblijfplekken in verschillende categorieën verdeeld. B.v. verblijfplekken van watersalamanders worden tot de categorie 4 (van “leefgebied jaarrond in gebruik”. Bunzing en wezel kunnen voorplantingsplekken en rustplekken binnen een plangebied onderhouden. Deze worden door de genoemde gedragscode gecategoriseerd als verblijfplekken van de categorie 3 (tijdelijke rust- of voortplantingsplek). De gedragscode dient volgens het volgende protocol uitgevoerd te worden.

- Het opstellen van een werkprotocol voor het uitvoeren van de werkzaamheden die tot overtreding van de Wet natuurbescherming kunnen leiden. Het aantrekken van een ecologische deskundige om toe te zien op een correcte uitvoering van de werkzaamheden en om eventueel ecologisch advies te geven.
- Opruimwerkzaamheden dienen bij voorkeur handmatig te gebeuren.
- Bij het aantreffen van amfibieën en andere trage dieren dienen deze verzameld te worden en zo snel mogelijk op een geschikte plek uitgezet te worden. B.v in het geval van amfibieën binnen dekking gevende vegetatie langs de oevers van waters.
- Voor marterachtigen en andere snelle kleine zoogdieren dienen veilige vluchtwegen geboden te worden. De werkrichting dient dusdanig gekozen te worden dat vluchtende dieren niet gehinderd worden in het kiezen van de juiste vluchtrichting.
- Voor vluchtende dienen direct op hun vluchtweg buiten het plangebied schuilmogelijkheden aanwezig te zijn. B.v houtrillen voor marterachtigen.
- Versturende werkzaamheden dienen te geschieden buiten de kwetsbare perioden voor de betreffende soorten. Bijvoorbeeld voor watersalamanders is dat de winterrustperiode die gesteld kan worden tussen 1 oktober en 1 april. Na 1 april zijn de meeste watersalamanders naar het water vertrokken. Voor de marterachtigen is de kwetsbare periode de voortplantingsperiode die gesteld wordt tussen 1 maart en 1 augustus (zie onderstaand overzicht).

soort	Jan	Feb	Mrt	April	Mei	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec.
Water-salamanders												
Kleine marterachtigen												
De rode vlakken geven de kwetsbare perioden aan. Bij het verlaten van winterverblijfplekken van amfibieën speelt het weer ook een grote rol: in een warm voorjaar zullen deze eerder vertrokken zijn dan bij een koud voorjaar.												

- Voor verlies van leefgebied en verblijfsmogelijkheden dient compensatie geboden te worden door het aanbieden van alternatieve verblijfsmogelijkheden. B.v. door het aanleggen van steen- en houtstapelingen, oprichten van marterruiters en aanbrengen houtrillen

